

V- 14949/38

(1981)

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

Tadeusz A. Pawłowicz, prezes

Michał Budny, wiceprezes
i dyrektor

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND

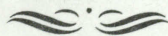

BIULETYN

ROK XXXVIII

LUTY, 1981

A NON-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION
CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES

381 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N.Y. 10016

Tel. (212) 683-4342

WŁADZE INSTYTUTU

RADA INSTYTUTU

Michał Budny	Ryszard E. Mossin
Lucjan Dobroszycki	Tadeusz A. Pawłowicz
Wiesław Domaniewski	Oskar Schenker
Halina Janiszewska	Ludwik Seidenman
Wacław Jędrzejewicz	Tadeusz Świętochowski
Stanisław Jordanowski	Ludwik Teclaff
Eugeniusz Kleban	Piotr Wandycz
Edward Kleszczyński	Władysław Wantuła
Jerzy Krzywicki	Jan Weiss
Janusz Krzyżanowski	Józef Wieczerzak
Anna M. Mars	Andrzej Zaremba

ZARZĄD

wybrany na rok 1980 na Dorocznym Zebraniu Rady 18 marca 1980r.

Prezes	— Tadeusz Pawłowicz
Wiceprezesa	— Michał Budny
	— Anna M. Mars
Sekretarz	— Stanisław Jordanowski
Skarbnik	— Wiesław Domaniewski
Dyrektor	— Michał Budny

(kadencja obecnego Zarządu upływa z dniem 19 marca 1981 r.,
kiedy Rada Instytutu na swym dorocznym zebraniu dokona wy-
boru nowego Zarządu na rok następny.)

Badanie najnowszej historii Polski, prostowanie kłamstw, nieściłości lub przemilczeń, tak częstych w tej dziedzinie, zbieranie i konserwacja odpowiedniej dokumentacji - oto zakres działalności Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce.

Ruch opozycyjny wobec rzeczywistości panującej w Polsce, rozwijający się w ciągu ostatnich paru lat, a zwłaszcza wydarzenia od połowy 1980 roku, świadczą najwymowniej, że społeczeństwo polskie nie pogodziło się z faktem utraty wolności. Z licznych publikacji jakie od pewnego czasu ukazują się w Kraju wynika wyraźnie jak wielki panuje tam głód wolnego słowa, głód prawdy w odniesieniu do najnowszej historii Polski. Poza cenzurą pojawiają się od 40 lat nie publikowane opracowania, dotyczące takich zagadnień, jak ruch niepodległościowy przed i podczas I Wojny Światowej, rola Piłsudskiego jako wskrzesiciela niepodległego państwa, wojna polsko-bolszewicka 1919-20 roku, stosunek Rosji do Polski w okresie II Wojny Światowej, itp.

Instytut nasz ma więc pełne prawo do satysfakcji że prace jakim się poświęca nie idą na marne, gdyż coraz szersze rzesze Polaków szukają rzetelnej i niezafalszowanej prawdy historycznej. Instytut nasz ma jednak równocześnie obowiązek zdwojenia swoich wysiłków aby móc podostać potrzebom, o które tak odważnie dopominają się dzisiaj rodacy w Polsce.

Wkraczamy w 38-my rok nieprzerwanego istnienia naszego Instytutu na ziemi amerykańskiej pełni nadziei i zapału do dalszej twórczej pracy dla dobra przyszłych pokoleń.

*   *   *

Study of the modern history of Poland, correction of falsehoods, errors or omissions, so frequent in this subject matter, collection and preservation of historical documentation - these are some of the main activities of the Józef Piłsudski Institute of America.

The movement of opposition against the reality prevailing in Poland, noticeable in recent years, and particularly the events since mid-summer of 1980, are the most persuasive and eloquent proof of the fact that the Polish people never accepted the concept of loss of liberty. Numerous publications appearing in Poland in recent times clearly indicate the unquenchable hunger for a freedom of speech, for a freedom of truth in relation to the contemporary history of Poland. Many of those uncensored publications are devoted to subjects banned for over 40 years, such as the independence movement before and during World War One, the role of Piłsudski as the creator of the independent statehood, the Polish-Bolshevik war of 1919-20, the attitude of Russia towards Poland during World War Two, etc.

Therefore, our feeling of pride that the work of the Institute is not going to waste, is fully justified. But as the ever larger numbers of our compatriots in Poland search so fearlessly for the solid and unadulterated historical truth, our Institute has the duty to redouble its efforts to comply with these increasing demands.

We enter the 38-th year of our uninterrupted existence on the American soil with hope and enthusiasm for further creative activity for the benefit of future generations of our people.

WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA

Okres sprawozdawczy zaznaczył się przede wszystkim pomyślnym zakończeniem ogromnej pracy zmikrofilmowania i zabezpieczenia bogatych i cennych kolekcji dokumentów historycznych i obszernego działu prasy Instytutu, dokonanej dzięki subwencji National Endowment for the Humanities w Waszyngtonie, uzyskanej jesienią 1977 roku w sumie \$47,088. Po zakończeniu tej pracy Instytut posiada obecnie około 1,300 rolek mikrofilmów archiwów i prasy.

Lokal Instytutu nie zabezpiecza naszych zbiorów przed katastrofą pożaru, zalania wodą, itp. Wobec tego Rada i Zarząd Instytutu od lat studiowały problem przechowania kopii najważniejszych archiwów w innym osobnym pomieszczeniu. Ostatecznie wybór padł na bibliotekę Uniwersytetu Yale w New Haven, Connecticut, o około półtorej godziny od Nowego Jorku. Po zawarciu odpowiedniej umowy z władzami tego uniwersytetu, Instytut przekazał w okresie wiosennym 1980 roku do biblioteki uniwersyteckiej na przechowanie 606 rolek najważniejszych naszych archiwów, wraz ze szczegółowym "Wykazem Rzeczowym" tych mikrofilmów. Ostatnio został wydany szczegółowy informator o zbiorach Instytutu w języku angielskim, GUIDE TO THE COLLECTIONS, opracowany przez prof. Tadeusza Świętochowskiego.

Nawiązano bliższy kontakt z Hoover Institution w Stanford, California, w sprawie wymiany mikrofilmów. Wstępna wymiana mikrofilmów archiwum Płatonowa została uskuteczniiona ku obustronnemu zadowoleniu. Teraz Instytut nasz wystąpił z projektem przewidującym planowo pomyślaną i zakrojoną na szerszą skalę wymianę mikrofilmów dalszych kolekcji dokumentów historycznych. W niektórych wypadkach tylko część dokumentacji na dany temat spoczywa w archiwach jednej instytucji, a dalsza część znajduje się w archiwach drugiej. Logicznym byłoby więc wzajemne skompletowanie całości w archiwach obu instytucji, co okazałoby się ogromnym ułatwieniem dla studentów i naukowców, zmuszonych obecnie do odwiedzania archiwów na dwóch przeciwległych brzegach Stanów Zjednoczonych.

Instytut przystąpił w okresie sprawozdawczym do utworzenia nowego działu archiwów prasowych, który obejmuje wszelkie książki, czasopisma, gazety, broszury, ulotki, itp. druki, ukazujące się w Polsce poza cenzurą, czyli t.zw. dział polskiej prasy niezależnej. Dzięki energicznej i planowej akcji i kampanii propagandowej, która spotkała się z bardzo życzliwym przyjęciem członków i sympatyków, a w której bierze udział wielu wolontariuszy i współpracowników Instytutu, dział ten niezwykle szybko się powiększa i niewątpliwie stanowić będzie w przyszłości cenne źródło informacyjne

Główną pozycją w zakresie działalności wydawniczej Instytutu w roku 1980-tym był rozwój prac związanych z wydaniem nowej książki profesora Wacława Jędrzejewicza, stanowiącej biografię Józefa Piłsudskiego. Brak

odpowiedniej książki na ten temat dawał się coraz silniej odczuwać jako poważna luka w naszej literaturze poświęconej nowoczesnej historii Polski. Projektowane jest wydanie tej książki w dwóch językach, angielskim i polskim, jako osobne dwa tomy. Prawdopodobnie książka ukaże się w ciągu roku 1981-go.

Dzięki pomocy profesora Eugeniusza Klebana i korzystając z uprzednio nawiązanych kontaktów i informacji zebranych na terenie Londynu i Waszyngtonu, Instytut złożył do National Endowment for the Humanities w Waszyngtonie obszerne i szczegółowo umotywowane podanie o przyznanie odpowiedniej subwencji z przeznaczeniem na cele mikrofilmowania cennych archiwów głównych polskich instytucji naukowych w Londynie.

PRACE NAUKOWE

W ubiegłym roku odwiedziło Instytut w celach naukowo-badawczych i informacyjnych około 300 osób mieszkających stale w Polsce, Stanach Zjednoczonych i innych krajach. Wśród nich ze zbiorów Instytutu i informacji korzystały następujące osoby:

Stypendyści Fundacji Kościuszkowskiej

- Dr. Anna Borkiewicz-Celińska, Instytut Historii PAN (IH PAN) Warszawa - materiały związane z Powstaniem Styczniowym i II Wojną Światową,
Dr. Andrzej Chojnowski, Instytut Historii Uniwersytetu Warszawskiego - informacje do pracy "Dwudziestolecie Niepodległości Polski 1918-1939",
Prof. Władysław Chojnacki, IH PAN - Warszawa - opracowywanie bibliografii kalendarzy polskich wydawanych zagranicą,
Dr. Wojciech Chojnacki, Warszawa - materiały Polonii Amerykańskiej,
Prof. dr.hab. Marek Drozdowski, IH PAN - Warszawa - w związku z opracowywaniem monografii o Ignacym Paderewskim,
Dr. Jerzy Jaruzelski, IH PAN - Warszawa - tematyka 20-lecia Niepodległości politycznych środowisk konserwatywnych tego okresu,
Dr. Adam Walaszek, Uniwersytet Jagielloński - kontynuacja badań nad reemigracją do Polski w latach 1918-1939.

Inne osoby przybyłe z Polski

- Prof.dr. Zbigniew Landau, SGPiS, Warszawa - sprawy ekonomiczne,
Dr. Marian Zwiercań, Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej oraz
Dr. Andrzej Paluchowski, Dyrektor Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zwiedzali Instytut i prowadzili rozmowy na tematy współpracy bibliotek, które reprezentowali, z naszym Instytutem,
Prof. Marian Zgórniak, Uniwersytet Jagielloński - zagadnienia polityczno-wojskowe w okresie dwudziestolecia,
Dr. T. Chylińska, muzykolog, Kraków - poszukiwanie informacji o Karolu Szymanowskim, w związku z opracowywaniem monografii o nim,
Red. M. Sprusiński, Warszawa - w związku z opracowywaniem książki biograficznej o Lechoniū,

Inż. A. Michałowski, Warszawa - informacje i materiały do książki o Ferdynandzie Ossendowskim.

Oprócz tego Instytut odwiedziło wiele osób z Polski, często przebywających w Stanach Zjednoczonych turystycznie, naukowców innych dziedzin i tp. Interesowały ich zbiory i galeria sztuki Instytutu, często czytali książki na temat historii Polski i czasopisma niedostępne w Kraju.

Osoby ze Stanów Zjednoczonych i innych krajów

Dr. M.B. Biskupski, Yale University - archiwum KON,

Prof. S.A. Blejwas, Central Connecticut College - archiwum KON,

Alice Catherine Carls, Sterling College, Kansas - materiały do pracy doktorskiej na temat stosunków polsko-amerykańskich 1917-1930,

S. Corsin, University of Michigan - historia przedwojennej Warszawy,

Jerzy Ciemny, Chicago - informacje o mesjaniźmie polskim,

Jerzy Celiński, New York, jest stałym czytelnikiem czasopisma "Orzeł Biały",

Dr. Thomas Dyman, University of Illinois - archiwum R. Michałowskiego,

K. Gardner, Williams College - zagadnienie kościoła w obecnej Polsce,

I. Kervinen, Uniwersytet w Helsinkach, współpracownik prof. H. Batowskiego, informacje do pracy doktorskiej o listach Mannerheima do Piłsudskiego,

A.W. Kuniczak - kostiumy do baletów w Polsce z czasów Napoleońskich,

J. Kroenzler, Nowy Jork - sprawy grobu J. Piłsudskiego,

Prof. R.C. Lukas, Tennessee Technological University - archiwa Kongresu Polonii Amerykańskiej, Tarnowskiego, Vandenberg,

L. Orzeł, Pennsylvania State University - poszukiwanie materiałów do pracy doktorskiej p.t. "Poland in Anglo-American Diplomacy 1939-1945",

C. Page, Amerykanin, doktorant Uniwersytetu Wrocławskiego - do pracy doktorskiej, dokumenty Traktatu Wersalskiego,

D.N. Pease, Yale University - archiwa Ambasady R.P. w Londynie,

Dr. M. Paliż, Kansas University - zagadnienia polsko-ukraińskie,

H.i W. Płoński - informacje do historii polskich farmaceutów w Stanach Zjednoczonych, m.in. archiwum Kałusowskiego,

Prof. Y. Simoni, Uniwersytet w Tel-Awiv - kontynuacja badań nad pracą doktorską "Kościoł i Żydzi pod okupacją hitlerowską",

D. Shulman - sprawa "Enigmy" w II Wojnie Światowej,

Prof. W.A. Strumillo, Pennsylvania State University - zniszczenia Warszawy w okresie II Wojny Światowej,

R. Watt - materiały do nowej książki będącej kontynuacją "Bitter Glory",

S. Williams-Haik - udział kawalerii i jej walki podczas II Wojny Światowej,

Dr. W. Węgorzewski - polskie militaria,

A. Zamoyski, Londyn - materiały do książki o Ignacym Paderewskim,

J. Ziercher - informacje do książki na temat Getta Warszawskiego,

Redaktorzy prasy, książek, radia i telewizji

Zdzisław Bau - współpracownik kilku wydawnictw takich jak KULTURA

paryska, NOWY DZIENNIK, korespondent ONZ, audycji GŁOS AMERYKI i "EL ECONOMISTA" w Buenos Aires,

Ewa Czarnecka, Julita Michalska, Bolesław Wierzbiański - redaktorzy NOWEGO DZIENNIKA,

Pola York, redaktor z "TIME-LIFE BOOKS", Laura Waltz z NBC - TV, Angelica Le Juge z CBS-TV, Richard S. Gardner z THE BATTERY PRESS, Dr. S. Bienias z ŻYCIA GOSPODARCZEGO - Warszawa, K. Zdziechowski z DZIENNIKA POLSKIEGO w Londynie.

Oprócz wyżej wymienionych, szereg innych osób poszukiwało w Instytucie informacji, odwiedzając lub telefonując i otrzymywali odpowiedzi, na interesujące ich problemy.

Dział prac naukowych prowadziła dr Anna Mars przy współudziale dr Magdaleny Kapuścinskiej i Jana Weissa.

ARCHIWUM

W roku ubiegłym główne prace archiwalne związane były z subsydem Fundacji Rockefellera. Dokonano analizy katalogów archiwalnych: ogólnego, osobowego i rzeczowego i wyselekcjonowano materiały dotyczące Polonii Amerykańskiej. Zorganizowano również dział broszur, odezwo, wydawnictw rocznicowych i tp., odnoszących się do Polonii Amerykańskiej. Sporządzono bibliografię powyższych zbiorów przez opracowanie odrębnych katalogów kartkowych. Prace te są kontynuowane w roku 1981.

W roku 1980 prowadzono również prace nad innymi archiwami. Opracowano dużą kolekcję materiałów Ks. Jana Malinowskiego oraz Romana Dębickiego. Rozpoczęto prace nad uaktualnieniem katalogu kartkowego archiwum osobowego i rzeczowego małych zespołów. Z archiwum osobowego wyodrębniono jako duży zespół i przeniesiono do archiwum ogólnego - archiwum Aleksandra Kawałkowskiego.

W ciągu ostatniego roku, tak jak w innych latach, Instytut gromadził swoje zbiory drogą wzajemnej wymiany, zakupów, przekazów i darów. Szczególnie wzbogaciło się archiwum Polonii Amerykańskiej w związku z subsydem Fundacji Rockefellera oraz archiwum opozycyjnych ruchów we współczesnej Polsce.

W związku z nawiązaną współpracą z Hoover Institution rozszerzono, drogą wzajemnej wymiany mikrofilmów, archiwum Płatonowa, a kontynuacja tej współpracy pozwoli Instytutowi na dalsze uzupełnianie posiadanych już kolekcji, oraz powiększanie zbiorów o nowe cenne zespoły.

Kontynuowana jest również wymiana mikrofilmów z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych w Warszawie.

Zakupiono od Muzeum Polskiego w Chicago mikrofilmy bardzo cennych Dokumentów Rapperswilskich, archiwum Szkolnictwa Polskiego w Niemczech po II Wojnie Światowej oraz od Artura Waldo (Phoenix, Arizona) opracowany wybór fotografii z życia Polonii Amerykańskiej.

Wykonano mikrofilmy wypożyczonych przez Jana Kowalskiego obszer-

nych archiwów Stowarzyszenia Synów Polski w Ameryce.

Do Instytutu zostało przekazane przez Andrzeja Dębickiego z Chapel Hill, N.C., duże archiwum Romana Dębickiego, w którym znajdują się między innymi listy Jana Szembeka. Rodzina zmarłej niedawno Romany Witenberg przekazała kilka tek papierów po jej mężu Józefie Witenbergu.

Wśród wielu ofiarodawców dokumentów, fotografii, pamiątek, medali i innych darów o charakterze archiwalnym, na szczególną wdzięczność zasługują: Jan Kowalski, New Jork - ogromna ilość materiałów związanych z działalnością Polonii Amerykańskiej oraz z obecną sytuacją w Polsce, J. Jędruch, Pittsburgh, Pa., - akta Polskiej Spółki Wydawniczej, F. Lachowicz - 4 teki materiałów historycznych o polsko-amerykańskiej grupie etnicznej w Bridgeport, Conn., Józef Białasiewicz z Chicago - materiały dotyczące Polonii Amerykańskiej, Z. i J. Madalińscy z Kanady - pamiątkowy pierścionek z Powstania Styczniowego, listy Rodziewiczówny i listy J. Skirmunta o Rodziewiczównie, S. Byszewski z Cleveland - plik prywatnych papierów z okresu służby wojskowej w 2-gim Korpusie, K. Marcinkowski z Filadelfii - maszynopisy wspomnień gen.bryg. Gustawa Łowczowskiego z Londynu, Zarema Bau - kopie korespondencji jenieckiej z obozów Sagan i Buchenwald i banknoty z okupacji niemieckiej w Polsce, oraz B. Szostak, Szwecja, M. Jackowska, Francja, E. Bregman, Londyn, J. Kitaszewski, Waszyngton, M. Shalikhavili, Georgia, K.J. Tomalscy, Linden, N.J. i inni.

Instytut wyraża podziękowanie tym i wielu innym ofiarodawcom, których wszystkich niesposób wymienić, z zapewnieniem, że wszystkie dokumenty są należycie porządkowane, zabezpieczone i wykorzystywane.

Archiwum pozostawało pod nadzorem dr Anny Mars przy pomocy dr Magdaleny Kapuścinskiej i Wandy Jaeckel.

ZBIORY FILATELISTYCZNE

Zbiory filatelistyczne Instytutu składają się z następujących pozycji:

- 1) 3 duże albumy ilustrowanych kart pocztowych o tematyce J. Piłsudski i Legiony, wydanych przez NKN i poszczególne Oddziały w ilości ok. 330 kart. Jest to najbardziej kompletny zbiór tego rodzaju.
- 2) Album znaczków i datowników związanych z osobą J. Piłsudskiego, wydanych przed II Wojną w Polsce, łącznie z kompletem pocztówek ilustrowanych wydanych z okazji 25-lecia wymarszu 1-ej Kadrowej.
- 3) 2 albumy wycinków pieczęci Oddziałów Legionowych i pokrewnych - około 300 sztuk.
- 4) Album czystych znaczków polskich wydanych przez władze polskie w okresie 20-lecia.

W roku sprawozdawczym zbiory powiększyły się o zbiór nalepek patriotycznych i propagandowych z okresu II Wojny Światowej, ofiarowany przez Jana Kowalskiego i ogólny zbiór znaczków polskich jego przyjaciela.

Zbiorami opiekował się Jerzy Kucharski, który opracowuje katalog kart pocztu polowej Legionów wspólnie ze zbieraczami Klubu "Polonus" w Chicago, na podstawie zbiorów Instytutu Piłsudskiego w Nowym Jorku.

ZBIORY FOTOGRAFICZNE

W roku sprawozdawczym zbiory fotograficzne Instytutu powiększyły się o 320 fotografii (z 14,812 w roku 1979) i na dzień 1 stycznia 1981 roku osiągnęły liczbę 15,132 fotografii (bez duplikatów).

Całość jest ujęta i skatalogowana w następujących czterech działach:

1. Dział J. Piłsudskiego . . . . . 2,299 fotografii
2. Dział osobowy . . . . . 4,026 fotografii
3. Dział miejscowości (w tym 88 miast polskich) . . . . . 1,142 fotografii
4. Dział rzeczowy (w tym 82 hasła) . . . . . 7,665 fotografii

Dział rzeczowy obejmuje różne tematy, jak Legiony, Wojsko Polskie przed 1939 r. i w czasie II Wojny Światowej na różnych terenach, Lotnictwo, Marynarka Wojenna, Powstanie Warszawskie, Polacy w Niemczech i w różnych krajach, Okupacja Niemiecka i szereg innych haseł.

W roku 1980 Instytut otrzymał większy zbiór fotografii Wilna i J. Piłsudskiego od p. I. Kaweckiej, oraz zbiór pocztówek i fotografii od p. Marii Cyrskiej. Wszystkim tym i innym ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowanie.

Opieka nad zbiorami fotograficznymi spoczywała w rękach prof. Wacława Jędrzejewicza do września 1980 r., a następnie Jerzego Kucharskiego.

BIBLIOTEKA

Na dzień 1 stycznia 1981 roku w zbiorach bibliotecznych Instytutu znajdowało się 9,594 skatalogowanych książek i broszur, co wskazuje że w ciągu roku sprawozdawczego przybyło 675 nowych pozycji. Biblioteką kierowała Irena Wandycz przy współpracy Jana Weissa i Zofii Jordanowskiej.

Dział prasy powiększył się o 33 nowe pozycje i zawierał w końcu grudnia 1980 roku 1,882 tytułów czasopism i dzienników. Większość zbiorów prasy jest zabezpieczona przez zmikrofilmowanie. Dział prasy prowadzi dr Magdalena Kapuścinska przy współpracy Edwarda Kleszczyńskiego i dr Walentyny Rudzkiej. Sprzedaż książek prowadziła Zarema Bau.

Wobec skromnego budżetu rocznego, przeznaczonego na zakupy do biblioteki, głównymi źródłami nowych nabytków są kontakty z bibliotekami, ośrodkami naukowymi i naukowcami w Polsce, oraz dary instytucji i osób prywatnych.

Współpracę w zakresie zbiorów bibliotecznych Instytut prowadzi między innymi z Uniwersytetem im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Biblioteką Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Centralną Biblioteką Wojskową,

Biblioteką Narodową, Bibliotekami Uniwersyteckimi we Wrocławiu i Łodzi, Ossolineum, Instytutem Historii PAN, Instytutem Zachodnim w Poznaniu, Biblioteką Kórnicką, oraz Szkołą Główną Planowania i Statystyki w Warszawie.

Dary książkowe o większej wartości ofiarowali: Rodzina Józefa Witenberga (121 książek z zakresu prawa), J. Białasiewicz, Chicago 67 książek, J. Urbanowicz z Radio Liberty - 68 książek, E. Didyk, N.Y. - 55 książek, W. Iwanowski, Milton, Ma. - 47 książek, J. Weiss, N.Y. - 42 książki, A. Rudzki z International Literary Centre - 25 książek, J. Kowalski, N.Y. - 34 książki, H. Ignatowska, Ohio - 20 książek, Fundacja Jurzykowskiego i J. Stahl, Waterbury, Conn. - po 10 książek. Szczególnie cenny dar nadesłał płk. B.J. Kwieciński z Montrealu w postaci dzieł J. Piłsudskiego - komplet "Pism Zbiorowych" oraz "Erinnerungen und Dokumente".

Książki dla Instytutu ofiarowali również W. Bączkowski, L.M. Borska, M. Budny, L. Bykowski, W. Chmielowski, M. Cyrska, W. Domaniewski, W. Gortat, G. Eysymontt, P. Harcaj, Instytut Literacki w Paryżu, J. Jędruch, Z. Jordanowska, L. Jurewicz, E. i L. Kleszczyńscy, L. Koczy, J. Kulski, I. Lasota-Zabłudowska, W.T. Mars, J. Morełowski, J. Narczyński, H. Ostrowska-Grabska, M. Piątkiewiczowa, Instytut Polski i Muzeum Sikorskiego w Londynie, Centrum Polsko-Słowiańskie, S. Rynkiewicz, D. Rogoyski, M. Rybikowski, A. Stambrowski, J. Seweryn, T. Walkowski, A. Waldo, I. Wandycz, A. Woźnicki, M. Zgórniak, Związek Polek w Ameryce, oraz wiele innych osób i instytucji.

Zbiory prasy powiększyły się o kilka roczników czasopisma "Sokół Polski", na mikrofilmach zakupionych od A. Waldo, o kilka roczników "Gwiazdy Polarnej" i "Przewodnika Katolickiego", jako dar W. Śmierawskiego, o kilka roczników "Słowa Polskiego" z Australii, ofiarowanych przez to wydawnictwo, o roczniki "Miesięcznika Literackiego" (Warszawa), ofiarowane przez T. Świętochowskiego, o czasopismo "Polish Studies Newsletter", otrzymywane od A. Woźniaka z Brookville, Maryland, oraz egzemplarzy różnego rodzaju prasy, ofiarowanych m.in. przez Jana Kowalskiego, W. Kinastowskiego, B. Szostaka i ofiarodawców niecenzurowanej prasy ukazującej się w Polsce.

Do galerii sztuki Instytutu J.i L. Prokulscy z Kew Gardens, N.Y. ofiarowali oryginalną grawiurę Stefana Mrożewskiego, przedstawiającą głowę J. Piłsudskiego na łożu śmierci.

Wszystkim ofiarodawcom Instytut składa serdeczne podziękowanie.

Tadeusz Alf Tarczyński

WSPOMNIENIA OFICERA PIERWSZEJ BRIGADY

z przedmową Antoniego Czułowskiego. 208 stron. Cena \$5.30, z przesyłką \$6.00

Barwna galeria postaci i obrazów z doby gdy w zawierusze pierwszej wojny światowej Polska powracała do niepodległego bytu. Autor, sam uczestnik walk Legionów Józefa Piłsudskiego, dorzuca do naszej literatury pamiątkarskiej bardzo wartościową pozycję.

WYDAWNICTWA NIECENZUROWANE

W związku z coraz szerszą działalnością opozycyjnych ruchów w Polsce wydających poza cenzurą dużą ilość różnorodnych materiałów Instytut zorganizował nowy dział zbiorów niecenzurowanych wydawnictw polskich.

Obecnie w dziale tym znajduje się 57 książek i referatów wydanych przez Niezależną Oficynę Wydawniczą, Bibliotekę Głosu, Wydawnictwo Polskie, Wydawnictwo Historyczne i inne w Polsce, 28 tytułów czasopism, oraz 4 teczki dokumentów, ulotek, odezów, plakatów, zdjęć wydawanych przez różne ugrupowania opozycyjne w Polsce oraz wycinki z prasy polskiej.

Do działu tego można zaliczyć dużą ilość uporządkowanych materiałów opublikowanych poza Polską - książek, czasopism, opracowań, dokumentów, wycinków z prasy polskiej, amerykańskiej, krajów Europy Zachodniej, związanych z sytuacją w Polsce, szczególnie okresu od sierpnia 1980 r.

Instytut prowadzi szeroką akcję zbierania tych interesujących materiałów historycznych poprzez ogłoszenia w emigracyjnych dziennikach i czasopismach polskich oraz przez kontakty z organizacjami, wydawnictwami, osobami w Kraju i poza jego granicami.

Duża ilość bardzo ciekawych publikacji z tego zakresu została przekazana naszemu Instytutowi przez Instytut Literacki w Paryżu, redakcję KONTAKTÓW w Kalifornii, grupę POMOST, Konfederację Polski Niepodległej z Nowego Jorku, Irenę Lasota-Zabłudowski, Jana Kowalskiego oraz szereg innych osób i organizacji.

W ramach tej akcji Instytut prowadzi współpracę ze Studium Spraw Polskich w Ameryce Płn., skąd zakupiono ze znaczną zniżką dużą ilość kopii niecenzurowanych wydawnictw. Podobna współpraca jest planowana ze Studium Spraw Polskich w Wlk. Brytanii i innymi podobnymi instytucjami.

KOMUNIKAT

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W NOWYM JORKU, zajmujący się badaniami najnowszej historii Polski, zbiera od pewnego czasu wszelkie niezależne wydawnictwa ukazujące się na terenie Polski (książki, pisma, periodyki, odezwy, ulotki i tp). przedruki tych wydawnictw oraz inne materiały związane z sytuacją w Polsce.

Materiały te dołączane do nowo utworzonego specjalnego działu książek, archiwów i prasy, gdzie są odpowiednio skatalogowane i zabezpieczone. Jednocześnie są one dostępne dla naukowców i osób zainteresowanych.

Instytut będzie wdzięczny za nadsyłanie tego rodzaju wydawnictw na adres:

PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
381 Park Ave. South, Suite 701
New York, N.Y. 10016
Tel. (212) 683-4342

SUBWENCJE

Z początkiem roku 1980 zakończono pomyślnie wykonanie subwencji t.zw. "Challenge Grant" w wysokości \$40,000, uzyskanej jesienią 1978 roku od National Endowment for the Humanities w Waszyngtonie na okres trzech lat. Instytut otrzymał również subsydlum Fundacji Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku w sumie \$5,000 na ogólne prace naukowe. Sumę tę zużytkowano na wydawnictwa Instytutu.

Osobne subsydlum, przyznane Instytutowi dzięki staraniom prof. E. Klebana w sierpniu 1979 roku przez Fundację Rockefellera w Nowym Jorku (\$22,000 na okres jednego roku), z przeznaczeniem na rozbudowę, reorganizację i zabezpieczenie działu polsko-amerykańskiej grupy etnicznej, zostało przedłużone o dalszy rok i pozostaje w stadium wykonania.

Również dzięki pomocy prof. Klebana Instytut złożył do National Endowment for the Humanities obszernie podanie o subwencję na mikrofilmowanie niektórych archiwów polskich instytucji naukowych w Londynie.

WYDAWNICTWA

Jak już uprzednio wspomniano, główną pozycją w zakresie działalności wydawniczej Instytutu były prace związane z wydaniem nowej książki prof. Wacława Jędrzejewicza, stanowiącej biografię Józefa Piłsudskiego. Planowane jest wydanie tej książki w dwóch językach, angielskim i polskim. Książka prawdopodobnie ukaże się w ciągu roku 1981.

Drugą pozycją wydawniczą, opracowaną w ciągu roku 1980-go, jest kolejny, XIV-ty powojenny tom czasopisma "NIEPODLEGŁOŚĆ", będącego oficjalnym organem obu Instytutów Piłsudskiego w Londynie i Nowym Jorku. Jest to już trzeci z rzędu tom po przeniesieniu redakcji z Londynu do Nowego Jorku. Tom ten, który ukazał się z początkiem roku 1981 pod redakcją prof. Jędrzejewicza, zawiera m.in. kolejną serię nieznanych dotychczas listów Piłsudskiego, zakończenie "Autobiografii" prezydenta Ignacego Mościckiego, dalszy ciąg pamiętników gen. Kazimierza Sosnkowskiego o Kampanii Wrześniowej 1939 roku, oraz kilka rozpraw i artykułów. Tom zawiera ponadto szereg recenzji, sprawozdania z działalności Instytutów w Londynie i Nowym Jorku oraz angielskie streszczenie zawartości.

Instytut przyczynił się również bądź finansowo, bądź też w formie udostępnienia materiałów dokumentarnych, fotografii; itp. przy opracowywaniu szeregu prac naukowych i artykułów.

DO NABYCIA W INSTYTUCIE:

RICHARD F. STAAR

"THE COMMUNIST REGIME IN EASTERN EUROPE"

(3-rd Edition)

Cena \$ 5.90

ZMARLI CZŁONKOWIE INSTYTUTUŚ.P. Profesor Roman Dębicki

Urodzony 20 stycznia 1896 roku, po studiach zakończonych dyplomem Magistra Praw, poświęcił się karierze w polskiej służbie zagranicznej okresu dwudziestolecia niepodległości, jako jeden z najwcześniejszych pracowników, poczynając od kwietnia 1919 roku.

Początkowo przydzielony do placówek dyplomatycznych w Wiedniu i Budapeszcie, następnie w Poselstwie R.P. w Brukseli, był w latach 1932 - 35 dyrektorem Gabinetu Ministra w MSZ w Warszawie, a od roku 1935 do 1941 posłem R.P. w Belgradzie. Podczas II Wojny Światowej był z ramienia rządu R.P. w Londynie posłem w Hawanie.

Po wojnie osiadł w Waszyngtonie, jako profesor na Georgetown University, przenosząc się po przejściu na emeryturę na Florydę. Był wieloletnim czynnym członkiem Instytutu, przekazując obszerną korespondencję i materiały historyczne oraz wspomnienia. Odznaczony licznymi orderami polskimi i zagranicznymi, zmarł w Delray Beach (Floryda) 26 lutego 1980 r., przeżywszy lat 84.

Ś.P. Inż. Jan Dawidowicz

Urodzony 17 lutego 1918 r. w Borysławiu, porucznik rezerwy, uczestnik walk w Polsce i we Francji, b. więzień obozu koncentracyjnego w Miranda del Ebro (Hiszpania), oficer Samodzielnej Brygady Spadochronowej i uczestnik akcji pod Arnhem podczas II Wojny Światowej, dekorowany polskimi i zagranicznymi orderami. Wierny patriota, oddany idei Polski Niepodległej, członek Instytutu, zmarł 6 czerwca 1980 r. w Fairfield, Conn., w wieku lat 62.

Ś.P. Pułkownik Aleksander Jaxa-Kwiatkowski

Pułkownik Aleksander Jaxa-Kwiatkowski, urodzony 4 czerwca 1894 r., oficer pułku ułanów Jazłowieckich, odznaczony w 1920 r. krzyżem Virtuti Militari V klasy, od roku 1928 w polskiej służbie zagranicznej, początkowo w poselstwie R.P. w Moskwie, w Centrali MSZ w Warszawie, w latach 1932 - 1938 jako kierownik Konsulatu R.P. w Charbinie.

W czasie II Wojny Światowej w wojsku, w roku 1941 uczestniczy w obronie Tobruku, po wojnie osiada w Nowym Jorku, następnie zaś w Waszyngtonie, jako wieloletni kierownik oddziału "Voice of America". Członek Instytutu oraz wielu organizacji patriotycznych i kombatanckich, S.P.K. No. 37 i Związku Kawalerii i Konnej Artylerii w Waszyngtonie. Odznaczony wielu orderami. Zmarł w Waszyngtonie 26 czerwca 1980 roku, przeżywszy lat 86.

Ś.P. Romana Witenberg

Pani Romana Witenberg, urodzona w kwietniu 1893 roku, była wdową po mecenasie Witenbergu, wieloletnim radcy prawnym Ambasady R.P. w Paryżu w okresie dwudziestolecia; po ostatniej wojnie osiadła w Nowym Jorku, stając się wybitną specjalistką w zakresie maklerki giełdowej i jako członek wspierający, przyczyniała się przez wiele lat do rozwoju Instytutu. Zmarła w Nowym Jorku dnia 12 lipca 1980 roku.

Ś.P. Stanisław Rynkiewicz

Stanisław Rynkiewicz, oficer W.P., wieloletni sekretarz i wiceprezes Komitetu Skarbu Narodowego w Nowym Jorku, gorliwy działacz niepodległościowy na emigracji, odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, czynny i ofiarny członek Instytutu, zmarł dnia 24 października 1980 roku.

Ś.P. Bernard Kuciejski

W listopadzie 1980 r. zmarł w St. Louis, Missouri, Bernard Kuciejski, szlachetny patriota i działacz niepodległościowy, który całe swe długie życie poświęcił sprawie polskiej. Jako członek wspierający od 1964 roku, wydatnie wspomagał materialnie działalność naukową Instytutu.

Ś.P. Antoni Weber

15 listopada 1979 roku zmarł w Ocean Grove, N.J., Antoni Weber zasłużony członek dożywotni Instytutu. Zmarły był przez całe swe życie gorącym patriotą, popierającym czynnie wszelkie poczynania ideowe, związane z odzyskaniem niepodległości Polski.

Wiadomość tę zamieszczamy z opóźnieniem, gdyż dotarła do nas dopiero z końcem 1980 roku.

Ś.P. Inż. Tadeusz Janiszewski

W dniu 9 grudnia 1980 roku zmarł w Forest Hills, N.Y., inż. Tadeusz Janiszewski, wieloletni ofiarny członek Instytutu. Zmarły był wybitnym specjalistą w dziedzinie budowy mostów, a przez całe długie życie odznaczał się szlachetnością charakteru i niezłomnym przywiązaniem do idei niepodległościowej.

Ś.P. Halina Wierzyńska

Halina Wierzyńska, żona przedwcześnie zmarłego poety Kazimierza Wierzyńskiego, zmarła dnia 11 grudnia 1980 roku w Nowym Jorku. Przez wiele lat popierała czynnie działalność Instytutu.

Ś.P. Roman Gierszewski, zmarł 7 lutego 1980 r. w Zurichu (Szwajcaria).

Ś.P. Bronisław Stankiewicz, zmarł 3 kwietnia 1980 r. w Connecticut.

Ś.P. Dr. Gustaw Plewiński, zmarł 29 czerwca 1980 r. w Nowym Jorku; był członkiem wspierającym Instytutu.

Ś.P. Adela Citron, zmarła w 1980 r. w Nowym Jorku.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

SPADKI - TESTAMENTY. Jednym ze stałych źródeł dochodu Instytutu są spadki i zapisy testamentowe jego członków i sympatyków, które są zwolnione od podatku dochodowego. Jakikolwiek zapis testamentowy na rzecz Instytutu, bez względu na jego wielkość, na wysokość sumy dużą czy małą, stanowi zawsze żywy i trwały pomnik udziału testatora w jego wiernym popieraniu idei niepodległości Polski i walki o jej odzyskanie. Przeciwnie, zaniedbanie tego moralnego i patriotycznego obowiązku przy sporządzaniu ważnego testamentu, tymbardziej zaś zupełny brak testamentu, powodują często konfiskatę funduszy pozostawionych przez zmarłego przez właściwe władze lokalne z bezpowrotną stratą dla naszej wspólnej sprawy. Mamy ciągle tego przykłady wśród członków naszego Instytutu. Oto krótka notatka po angielsku wraz z odpowiednią formułą prawną:

If you wish to leave a permanent and living monument of your adherence to the Polish cause, remember at the time of making your last Will and Testament, the Pilsudski Institute of America. Inform your attorney to mention in your last Will and Testament the amount which you desire to give. The simple legal form is as follows: "I give, devise and bequeath to Pilsudski Institute of America for Research in the Modern History of Poland located at 381 Park Avenue South, New York., 10016, the sum of \$ . . . . . I further direct that should there be any taxes that in my State may be levied upon this bequest be fully paid out of the residue of my estate."

WACŁAW JĘDRZEJEWICZ
KRONIKA ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
1867 - 1935

Praca obejmuje dwa tomy. Tom I zawiera 544 strony, liczne fotografie, dwie tablice genealogiczne i mapę Polski. Obejmuje okres lat 1867-1920. Tom II zawiera 606 stron, szereg fotografii, bibliografię i indeksy obu tomów, obejmując okres lat 1921-1935.

Pierwsze wydanie w sztywnej, luksusowej okładce, jest już na wyczerpaniu. Ostatnio ukazało się drugie wydanie tego dzieła, w okładce półsztywnej i w ograniczonej ilości egzemplarzy.

Cena obu tomów pierwszego wydania \$35. Cena pierwszego tomu \$15. Cena drugiego tomu \$20.

Cena obu tomów drugiego wydania \$27. Cena pojedynczego tomu \$13.50. Wszystkie ceny wraz z przesyłką. Dla członków Instytutu ceny niższe. Oba tomy pierwszego wydania \$30; pierwszy tom \$12.50, drugi tom \$17.50. Oba tomy drugiego wydania \$24; pojedyncze tomy \$12.

Nakładem Polskiej Fundacji Kulturalnej w Londynie. Czeki prosimy wystawiać na: PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA.

Dwa obrazy z Galerii Instytutu

Jan Matejko - "Karoca z konnymi"

Alfred Wierusz-Kowalski - "Myśliwy na saniach"

DARY—DONATIONS

Jednorazowe dary i dobrowolnie podwyższone składki członkowskie otrzymane w ciągu roku 1980.

Single donations and voluntarily increased membership dues received during the year 1980.

(Powyżej \$20)

(Over \$20)

National Endowment for the Humanities grant	\$ 13,900.00	Beck Andrzej	50.00
Zaleski Jan (zapis testa- mentowy-legacy)	11,362.52	Boreyko Krzysztof	50.00
Alfred Jurzykowski Foundation, Inc.	5,000.00	Boyar Leon	50.00
Genevieve Futuyma	500.00	Brzustowicz Jan	50.00
Roehr George L.	500.00	Cienciąła Anna	50.00
Sawczyński Edmund (za- pis testamentowy-legacy)	500.00	Kosiński Jerzy	50.00
Anonymous	300.00	Kucharski Janusz	50.00
S.P.K. Koło No. 37	250.00	Kucharski Jerzy	50.00
Ass'n of Poles (N.Y.) and Moniuszko	200.00	Kuciejki Bernard	50.00
Falencki Włodzimierz	200.00	Kulski Julian	50.00
Kowalski Sausage Found.	200.00	Kuniczak Wiesław	50.00
Parker Vic	200.00	Legutko M.	50.00
Śmigiel Felix	150.00	Mazurkiewicz Edward	50.00
Kowalski John	125.00	Peszke Michał	50.00
Węgorzewski Witold	124.00	Rosowiecki Tadeusz	50.00
Madaliński Zbigniew	120.00	Straszewicz-Marconi Zofia	50.00
Kucharski Witold	112.00	Ligman Stanisław	49.00
Weiss Jan	110.00	Dobroszycki Lucjan	47.00
Anonymous	100.00	Brzeski Anrzej	40.00
Baluk Katarzyna	100.00	Puńska Jadwiga	40.00
Bryce Michael	100.00	Wierność Żołnierska	40.00
Dymski Romuald	100.00	Więckowski J.J.	40.00
Gałązka Jacek	100.00	Abłamowicz Hanna	37.00
Godlewski Julian	100.00	Borzobohaty Czesław	37.00
S.P.K. Koło No. 35	100.00	Chruściel Jadwiga	37.00
S.P.K. Zarząd Główny	100.00	Ciecimirski Stanisław	37.00
Braynack George	75.00	Kodrębski Janusz	37.00
Jankowski Telesfor	75.00	Mankiewicz Józef	37.00
Turyń Aleksander	75.00	Matecki Caroline	37.00
Kaliściak Wacław	72.00	Piaskowski Stanisław	37.00
Michałowska Zofia	72.00	Wantuła Władysław	37.00
Chojecki Leon	70.00	Mossin Ryszard	35.00
Bajor Ada	67.50	Łukasiewicz Juliusz	33.63
Bajor Jerzy	67.50	Maksymowicz Jerzy	33.00
Budny Michał	60.00	Bączkowski Włodzimierz	32.00
Każmirek Tadeusz	52.00	Głodowski Wojciech	32.00
Malejka Józef	52.00	Harcaj Piotr	32.00
		Kisiel Leonard	32.00
		Kleszczyński Edward	32.00
		Klimowicz Zygmunt, Rev.	32.00
		Michałowski Walter	32.00

Neiman Isadore	30.00	Polish-Amer. Chamber	
Orzechowski Stefan	30.00	of Commerce	25.00
Ostrowski Piotr	30.00	Polish-Amer. Congress (Fla.)	25.00
Szeremeta Tadeusz	30.00	Polish-Nat'l Home Assoc.	25.00
Baliński Antoni	25.00	Porozumienie Weteranów	25.00
Beck Barbara	25.00	S.P.K. Koło No. 15	25.00
Charaszkiwicz Marcelli	25.00	S.P.K. Koło No. 19	25.00
Domowicz Walter	25.00	S.P.K. Koło No. 31	25.00
Drzewieniecki W.M.	25.00	S.P.K. Koło No. 32	25.00
Dubiński Helen	25.00	S.W.A.P. Placówka No. 7	25.00
Ehrenkreutz A.E.	25.00	Ulam Stanisław	25.00
Fundacja Kościuszkowska	25.00	Waltz Laura	25.00
Geniusz Norbert	25.00	Wieczerek Jozef	25.00
Ginilewicz Stefan	25.00	Wierzbicki Mirosław	25.00
Gortat Wincenty	25.00	Zienkiewicz Michael	25.00
Grodzki Julian	25.00	Czerwiński Zygmunt	24.00
Jaworski Z.F.G.	25.00	Danek Zygmunt	24.00
Jędrysek Stanisław	25.00	Kuskowski Walter	24.00
Jędrzejewicz Wacław	25.00	Miskura Stanley	24.00
Kaźmierski John	25.00	Babiński Witold	23.90
Kłys Franciszka	25.00	Bevensee Wacław	22.00
Kopczyński Alexander	25.00	Janczur Zbigniew	22.00
Korboński Andrzej	25.00	Łaba Elżbieta	22.00
Korsak Tadeusz	25.00	Pajewski Andrew	22.00
Marjańczyk Józef, Rev.	25.00	Przedpełski Tadeusz	22.00
Michal Stanley	25.00	Siwiński Stefan	22.00
Michałowski Stanisław	25.00	Słoński Tadeusz	22.00
Morawski Ignacy	25.00	Zajączkowski S.	22.00
Paumgarten Maria	25.00	Kintopf Mieczysław	21.55
Piórkowska Krystyna	25.00	S.P.K. Koło No. 6	21.51
		Razem	
		Total	<u>\$ 38,565,11</u>

(Od \$10 do \$20)

(From \$10 to \$20)

Bieszczad Józef	20.00	Stachowski Jan	20.00
Brodowski Jozef	20.00	S.W.A.P. Placówka No. 51	20.00
Bulas Romuald	20.00	Tarnowski Andrzej	20.00
Ćwikło Edward	20.00	Teperowicz Eugenia	20.00
Gawron Wincenty	20.00	Tyczkowski Franciszek, Rev.	20.00
Grębski Stanisław	20.00	Zwiśtocki Józef	20.00
Janiszewska Halina	20.00	Straczewski Walery	18.00
Jędruć Jacek	20.00	Butrym Stanisław	17.40
Konikiewicz Leonard	20.00	Radomski Józef	17.00
Księżniak Jerzy	20.00	Żurakowski Janusz	16.47
Lipiński Bogusław	20.00	Bogucka Jadwiga	15.00
Pomian Andrzej	20.00	Cetner Jan	15.00
Przyborowski Romuald	20.00	Duch Zygmunt	15.00
Polish Falcons Nest No. 103	20.00	Gorzyński Janusz	15.00
Polish Nat'l All. Gr. 1033	20.00	Hostyński K.	15.00
Rogoyski Doman	20.00	Karlavadge John	15.00
Rose Jerzy	20.00	Koper Antoni	15.00
Rostan Arnold	20.00	Nowińska S.	15.00
Soroka Wacław	20.00	Pawlishak Janina	15.00

Rodzińska Halina	15.00	Formelka Edmund	10.00
Rostworowski Jan	15.00	Ignatowska Honorata	10.00
Rutkowski Józef, Rev.	15.00	Iwanowski Wacław	10.00
Schafer Helen	15.00	Michnowicz L.	10.00
Stachura Jan	15.00	Nowicki Andrzej	10.00
S.W.A.P. Placówka No. 111	15.00	Polish Nat'l Council No. 60	10.00
S.W.A.P. Placówka No. 142	15.00	Polish Nat'l All. Gr. 1168	10.00
Szeremeta Tadeusz	15.00	Rudowski Andrzej	10.00
Zieliński Jozef	15.00	Smardz Stanisław	10.00
Żmijewski Josephine	15.00	S.P.K. Koło No. 13	10.00
Lukas Richard	12.50	S.W.A.P. Placówka No. 37	10.00
Baran Zdzisław	10.00	Świątkowski Peter	10.00
Błaszczyna Jan	10.00	Wiśniewski Thomas	10.00
Błażejowski Tadeusz	10.00	Zgłobicki M. and W.	10.00
Central Council of Polish Organizations	10.00	Zw. Nar. Polski Grupa 2887	10.00
Daniec Jadwiga	10.00	Zeleński M.	10.00
		Razem	
		Total	<u>\$ 1,076.37</u>

Spisu normalnych składek członkowskich w wysokości \$12 nie zamieszczamy.
The list of normal membership dues in the amount of \$12 is not included.

PROŚBA O DARY

Wiele osób posiada przedmioty, które stanowią dla nich pewną wartość, ale z czasem ulegają zniszczeniu lub zostają usunięte z mieszkania. Mamy na myśli książki, broszury, czasopisma, dzienniki, dokumenty, fotografie, listy, odznaki pamiątkowe, itp. O ile materiały te odnoszą się do historii Polski, mogą one stanowić cenne wzbogacenie archiwum Instytutu. Prosimy osoby, które by chciały tego rodzaju rzeczy ofiarować, o porozumienie się telefoniczne lub listowne z Instytutem.

Po raz pierwszy w języku angielskim

DZIEŁO JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

"Y E A R 1 9 2 0"

("Rok 1920")

Jest to historia pamiętnej bitwy o Warszawę oraz zwycięskiej wojny polsko-bolszewickiej z lat 1919-1920 opracowana przez Naczelnego Wodza Armii Polskiej i uzupełniona angielskim przekładem pracy Marszałka Michała Tuchaczewskiego, wodza wojsk sowieckich, p.t. "Pochód za Wisłę".

W pięknej oprawie, książka obejmuje 291 strony, 16 fotografii, 27 map (8 kolorowych) oraz 4 tabele, stanowiąc niezwykle interesującą lekturę z okresu nowoczesnej historii Polski.

Czeki prosimy wystawiać na:

Cena z przesyłką \$10.50

PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

ZESTAWIENIE FINANSOWE ZA ROK 1980
FINANCIAL STATEMENT FOR THE YEAR 1980

Wpływy:
Revenue:

Składki członkowskie Membership dues		\$ 8,141.36
Sprzedaż książek Sale of books		15,322.19
Odsetki (od wkładów oszczędnościowych i biletów skarbowych) Interest income (saving accounts and U.S. Treasury notes)		7,850.96
Dary (w gotówce) Donations received (cash)	\$ 22,896.42	
Dary w naturze (obrazy) Donations, property (paintings)	3,000.00	25,896.42
Subsidia National Endowment of Humanities Grants from National Endowment of Humanities		13,900.00
Różne Miscellaneous		186.53
	Wpływy ogółem Total revenue	\$ 71,297.46

Wydatki:
Expenditures:

Lokal i światło Rental of premises & light		\$ 16,354.60
Materiały biurowe i poczta Stationery, office supplies and postage		2,792.54
Telefon Telephone		871.92
Biblioteka i Archiwa Library & Archives expenses		987.87
Uposażenia Salaries		13,342.50
Podatki od uposażeń Payroll taxes		1,514.35
Wydawnictwa Instytutu Institute publications		7,388.00
Koszta sprzedaży książek Book distribution expenses		2,314.77
	Do przeniesienia Subtotal	\$ 45,566.55

Z przeniesienia Brought forward	\$ 45,566.55
Obsługa zawodowa Repairs & Maintenance	810.74
Mikrofilmowanie dokumentów (pokrywane z subsydem N.E.H.) Microfilming of documents (reimbursable from grant by N.E.H.)	3,545.85
Mikrofilmowanie dokumentów (bezpośrednie wydatki Instytutu) Microfilming of documents (direct expenses of the Institute)	338.68
Subwencje na prace naukowe, nagrody Awards, research grants	500.00
Wynagrodzenie księgowych Accounting & auditing expenses	1,648.00
Ubezpieczenia Insurance	854.54
Wydatki z subsydium Rockefeller Foundation Direct expenses related to the Rockefeller Foundation grant	6,940.19
Różne *)	
Miscellaneous **)	2,246.09
Wydatki ogółem Total expenditures	\$ 62,450.64
Nadwyżka wpływów nad wydatkami Excess of revenue over expenses	\$ 8,846.82

*) Pozycja "Różne" zawiera między innymi opłaty w organizacjach, ogłoszenia, nekrologi, opłaty bankowe, wydatki członków Zarządu, amortyzacje mebli i sprzętu biurowego.

**) "Miscellaneous" includes, among others, membership dues, advertising, obituaries, bank services, officers expenses, depreciation of furniture and equipment.

DROGA ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

(ALBUM)

W opracowaniu płk. Jana Z.E. Berka i historyka sztuki Mieczysława Paszkiewicza.
staraniem Funduszu im. Aleksandry Piłsudskiej
Londyn, 1978, 264 str., 290 fotografii

Cena \$30.- lub L15.- w oprawie płóciennej, oraz \$28.- lub L14.- w oprawie półsztywnej
Do nabycia w Instytucie Piłsudskiego w Nowym Jorku lub w Londynie.

RADA INSTYTUTU

Rada Instytutu odbyła w ciągu roku 1980 cztery zebrania, licząc w tym 37-me doroczne zebranie w dniu 18 marca 1980 r. w lokalu własnym Instytutu. Na tym dorocznym zebraniu Rada wysłuchała i przyjęła do zatwierdzającej wiadomości szereg szczegółowych sprawozdań z działalności Instytutu za rok 1979-ty, które złożyli poszczególni członkowie ustępującego Zarządu. Po uchwaleniu absolutorium z podziękowaniem dla ustępującego Zarządu i przyjęciu preliminarza budżetowego na rok 1980, Rada wybrała jednomyślnie nowy Zarząd Instytutu w zmienionym składzie, na następną roczną kadencję (patrz Biuletyn, Marzec 1980, Rok XXXVII, str.12).

Rada z głębokim żalem uczciła przez powstanie i chwilę milczenia pamięć szeregu zmarłych w roku sprawozdawczym członków Instytutu, m.in. prof. Romana Dębickiego, płk. Aleksandra Jaxa-Kwiatkowskiego, Romanę Witenberg, Antoniego Webera, inż. Tadeusza Janiszewskiego i Halinę Wierzyńską.

W ciągu roku sprawozdawczego Rada jednogłośnie dokooptowała do swego grona dwóch nowych członków, w osobach prof. Jerzego Krzywickiego i mec. Ludwika Seidenmana, obu z Nowego Jorku. Rada postanowiła również wyrazić specjalne podziękowanie Instytutu dla pani Jadwigi Pułaskiej za jej wieloletnią niezwykle cenną i wydatną współpracę.

Rada przyjęła czterech nowych członków wspierających: płk. Wojciech Kołaczkowski, Wiesław Kuniczak, Gustawa Rucker i Felix Śmigiel; Rada przyjęła 42 nowych członków zwyczajnych. W tym samym okresie sprawozdawczym Rada skreśliła 4 członków wspierających i 36 członków zwyczajnych, razem 40, w tym 13 zmarłych, 23 za zaległe składki i 4 na własną prośbę.

Na dzień 1 stycznia 1981 lista członków Instytutu obejmowała 599 osób i organizacji, licząc w tym 4 członków honorowych, 9 członków dożywotnich, 23 członków wspierających, 16 członków-korespondentów i 547 członków zwyczajnych. Liczba ta nie obejmuje 23 Honorowych Patronów Instytutu.

Rozważając problem planowania przyszłej działalności Instytutu, Rada jednomyślnie zaakceptowała następujące wytyczne, przedłożone przez Zarząd na wniosek dyrektora Budnego:

1. Niezależnie od rozwoju sytuacji politycznej w Kraju, Instytut prowadzi nieprzerwaną działalność naukowo-badawczą przy nie zmienionych założeniach ideologicznych, to jest na gruncie dążenia do odzyskania przez Polskę pełnej niepodległości.
2. Zakres i rozmiary działalności i prac Instytutu stanowią z natury rzeczy funkcję ilości pracowników, pozostających do dyspozycji Instytutu i jego sytuacji finansowej.

PRACE ZARZĄDU

Wzorem lat ubiegłych i zgodnie z postanowieniami Statutu, Zarząd Instytutu prowadził wszelkie sprawy bieżące należące do jego kompetencji, względnie przekazane mu przez Radę. Zarząd pracował na zasadzie permanentnego urzędowania, odbywając w miarę potrzeby tygodniowe posiedzenia.

Aby choć w skrócie sprecyzować i uzupełnić obraz różnorodnej działalności Instytutu w okresie sprawozdawczym, należy zarejestrować następujące ważniejsze fakty i wydarzenia.

Zarząd zabiegał o nowe źródła dochodu, zwłaszcza wobec podniesienia czynszu za lokal Instytutu z \$12,000 na \$18,000 rocznie. Pewną, cześć, pomocą przy rozwiązaniu tego ciężkiego problemu finansowego jest pomyślny wynik dorocznego "Apelu" Instytutu do wszystkich członków i sympatyków, który został rozesłany w okresie jesiennym roku ubiegłego, oraz udany udział Instytutu w dorocznym, przedświątecznym, Kiermaszu Książki Polskiej w początku grudnia tegoż roku.

Po bliższym zbadaniu sprawy okazało się, że ubezpieczenie galerii sztuki od pożaru i kradzieży przekraczałoby, niestety, możliwości finansowe Instytutu. Wobec tego ograniczono się do ubezpieczenia archiwów i biblioteki jedynie od pożaru, a w najbliższej przyszłości zostaną ubezpieczone od kradzieży maszyny biurowe Instytutu.

Okres sprawozdawczy charakteryzował ożywiony rozwój istniejących od wielu lat lub nowo zainicjowanych kontaktów i współpracy z szeregiem pokrewnych instytucji naukowych lub fundacji dobroczynnych. Z pośród wielu wymienić tu należy National Endowment for the Humanities w Waszyngtonie, Fundację Rockefellera, Fundację Alfreda Jurzykowskiego i Fundację Kościuszkowską w Nowym Jorku, Hoover Institution w Stanford, California, Bibliotekę Yale University w New Haven, Connecticut, Uniwersytet YIVO w Nowym Jorku, Foreign Policy Association w Nowym Jorku, the New York Public Library, a z organizacji polskich Polską Akademię Nauk i Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych w Warszawie, Instytut Naukowy i Polskie Towarzystwo Prawnicze w Nowym Jorku, Studium Spraw Polskich w Waszyngtonie, Instytut Kultury Polskiej w Miami i Muzeum Polskie w Chicago.

Instytut utrzymywał bliski kontakt z Fundacją Kościuszkowską i jej nowym prezesem, prof. Wojciechem Juszcakiem, prezes Pawłowicz czynił zabiegi o powiększenie subwencji Fundacji Alfreda Jurzykowskiego na konkretne projekty wydawnicze i inne, planowana jest zakrojona na szeroką skalę już zapoczątkowana wymiana mikrofilmów z Hoover Institution, oraz szereg podobnych inicjatyw.

Instytut nasz złożył u władz federalnych w Waszyngtonie starannie udokumentowane opracowanie w sprawie gwałcenia praw człowieka w Kraju. Również w porozumieniu ze Studium Spraw Polskich Instytut wysłał na Międzynarodową Konferencję Praw Człowieka w Madrycie telegram pro-

testacyjny w sprawie aresztowania kilku działaczy opozycyjnych w Polsce.

W końcu października 1980 roku odwiedziła Instytut dr Wanda Piłsudska z Londynu; wśród wielu wybitnych gości wymienić należy również premiera Rządu R.P. w Londynie, p. Kazimierza Sabbata.

Członkowie Zarządu reprezentowali Instytut na wielu zebraniach, uroczystościach, odczytach i różnych imprezach naukowych, kulturalnych, artystycznych lub dobroczynnych, jak np. podczas uroczystości przekazania kapy koronacyjnej Króla Zygmunta Augusta do muzeum Zamku Królewskiego na Wawelu, zorganizowanej przez Polski Instytut Naukowy w Nowym Jorku. Dyrektor Budny reprezentował Instytut na bankiecie towarzystwa B'nai Brith z okazji wręczenia nagród konkursu literackiego im. Janusza Korczaka, oraz na odczycie Williama Schaufele, byłego ambasadora Stanów Zjednoczonych w Warszawie na temat "The Summer of Poland's Discontent" zorganizowanym przez Foreign Policy Association w Nowym Jorku.

Usunięto stare i zniszczone drewniane szafki, mieszczące archiwum osobowe i rzeczowe Sekretariatu, zastępując je nowymi szafkami metalowymi. Równocześnie cały materiał archiwalny został uporządkowany i przeniesiony do nowych teczek.

W okresie jesiennym 1980 roku Instytut rozesłał dorocznym zwyczajem swój dwu-języczny Apel do wszystkich członków i sympatyków, w języku polskim i angielskim, w ilości przeszło 1,000 egzemplarzy, z wezwaniem do składania darów i ofiar pieniężnych na prace Instytutu. Dotychczasowy wynik tego apelu jest bardzo pozytywny. Drugą imprezą obliczoną na dochód finansowy był udział Instytutu w dorocznym, czterodniowym Kiermaszu Książki Polskiej w początku grudnia 1980 r., w Polskim Instytucie Naukowym w Nowym Jorku. Stoisko Instytutu, zorganizowane przez Zareme Bau i obsługiwane przez grono ofiarnych pań, cieszyło się dużym zainteresowaniem publiczności i osiągnęło znaczne powodzenie finansowe.

*   *   *

Całokształt działalności Instytutu pozostawał pod kierunkiem prezesa Tadeusza Pawłowicza, przy stałym współdziałaniu, zwłaszcza w zakresie spraw naukowo-badawczych, profesora Wacława Jędrzejewicza oraz wiceprezesów Michała Budnego i dr Anny Mars. Sprawy finansowe, kasowe i buchalteryjne pozostawały pod kierunkiem skarbnika Wiesława Domanińskiego przy współdziałaniu fachowego publicznego księgowego (Certified Public Accountant), zgodnie z przepisami prawa. Sprawy administracyjne, personalne i biuro Instytutu prowadził dyrektor Michał Budny. Sprawy naukowe i archiwalne oraz obsługa odwiedzających naukowców pozostawały pod opieką dr Anny Mars przy współdziałaniu dr Magdaleny Kapuścińskiej i okresowo Wandy Jaekel. Sekretarz Instytutu, Stanisław Jordanowski, prowadził protokoły posiedzeń Rady i służył poradami prawnymi. Sekretariat prowadziła Zarema Bau, którą w okresie letnim zastę-

powoła dr Magdalena Kapuścinska. Irena Wandycz oraz Jan Weiss zajmowali się wspólnie biblioteką, a Jerzy Kucharski kolekcją filatelistyczną i fotograficzną Instytutu.

Z grona osób, które przyczyniły się w ubiegłym roku do dalszego rozwoju naszej placówki naukowej na emigracji należy wymienić kilka, które od wielu lat wiernie i bezinteresownie ofiarowują swoją pracę i czas dla dobra Instytutu. Są to Zofia Jordanowska, Klara Karpińska, Edward Kleszczyński i dr Walentyna Rudzka. Wszystkim należy się specjalnie serdeczne podziękowanie za tak cenną współpracę.

ZARZĄD INSTYTUTU JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE

od lewej - Michał Budny, Wiesław Domaniewski, Prof. Wacław Jędrzejewicz
Tadeusz Pawłowicz, dr. Anna Mars, Stanisław Jordanowski

* * *

Biuro i biblioteka Instytutu są czynne w dzień powszednie od poniedziałku do piątku włącznie w godzinach od 10 rano do 3 po południu, z wyjątkiem świąt. Fotostaty dokumentów mogą być sporządzane na miejscu za nominalną opłatą i w ramach obowiązujących przepisów. Do odczytywania dokumentów (mikrofilmów) Instytut posiada dwa czytniki. Katalog książek na sprzedaż, krótki zarys historii Instytutu oraz egzemplarze niniejszego Biuletynu są do otrzymania bezpłatnie, po pisemnym lub telefonicznym zgłoszeniu. Osoby zainteresowane mogą również otrzymać bezpłatnie informator o zbiorach Instytutu w języku angielskim, GUIDE TO THE COLLECTIONS, w opracowaniu prof. Tadeusza Świętochowskiego.

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

na dzień 1 stycznia 1981

HONOROWI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Prof. Waław Jędrzejewicz
Lucjan A. Kupferwasser
Ks. Infułat Walerian Meysztowicz
Prof. Dr. Stanisław Ostrowski

HONOROWI PATRONOWIE INSTYTUTU

W. J. Bayer	A. Łagodzińska	R. C. Puciński
A.J. Beck	W. Łaska	D. D. Rostenkowski
E.J. Derwiński	A. A. Mazewski	Prof. T. Sulimirski.
J. D. Dingell	B. A. Mikulski	F. X. Świetlik
W. Domaniewski	I. Morawski	Ks. Płk. F. Tyczkowski
Prof. J. A. Gronouski	L. N. Nedzi	K. J. Zabłocki
Prof. W. Jędrzejewicz	H. Nowak	H. Zielińska
J. E. Jan Kardynał Król	Dr. W. Piłsudska	

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Katarzyna Baluk	Irena Kupferwasser	Vic Parker
Wiesław Domaniewski	Dr. Anna Mars	Adam Telmany
Włodzimierz Falencki	Zofia Michałowska	Maria Trapszo-Mas

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Inż. Andrzej Beck	Janusz Kucharski
Dr. Leon Boyar	Dr. Julian Kulski
George Braynack	Wiesław S. Kuniczak
Dr. Michael Bryce	Dr. Józef Malejka
Jan Brzustowicz	Tadeusz Rossowiecki
Michał Budny	Gustawa Rucker
Dr. Anna Cienciąła	Zofia Straszewicz-Marconi
Inż. Romuald Dymski	Felix Śmigiel
Genowefa Futuyma	Ryszard Świtlik
Jacek Gałazka	Prof. Aleksander Turyn
Dr. Julian Godlewski	Jan Weiss
Płk. Wojciech Kołaczkowski	

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI

Płk. Dr. Stanisław Biegański (Londyn)	Gen. Tadeusz Pełczyński (Londyn)
Dr. Maria Danilewicz-Zielińska (Lizbona)	Dr. Janusz Rakowski (Zurich)
Prof. Jerzy Gawenda (Londyn)	Prof. Hans Roos (Bochum)
Gen. Kazimierz Głabisz (Londyn)	Gen. Stanisław Skwarczyński (Londyn)
Płk. Kazimierz Iranek-Osmecki (Londyn)	Prof. Zdzisław Stahl (Londyn)
Szymon Konarski (Paryż)	Gen. Tadeusz Alf-Tarczyński (Londyn)
Prof. Karolina Lanckorońska (Rzym)	Kazimierz Trębicki (Londyn)
Tadeusz Nowakowski (Monachium)	Dr. Władysław Józef Zaleski (Londyn)

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

Abel Teodor, Prof. (N.Mex.)	Bernatowicz Feliks, Inż. (Conn.)
Abłamowicz Hanna (Calif.)	Bevenssee Waclaw (Calif.)
Adrian-Adrianowska Kazimiera (N.Y.)	Białasiewicz Józef (Ill.)
Alecks Józef (Mass.)	Bielawski Albin (N.J.)
Altmajer Emil, Ks. (N.Y.)	Bierniak Józef (N.Y.)
Anders Tadeusz, Płk. (N.Y.)	Bieszczad Józef (Pa.)
Archacki Henryk (N.Y.)	Błaszczyk Leon, Prof. (N.Y.)
Archacki Jan T. (N.Y.)	Błaszkwicz Mieczysław (N.Y.)
Arlet Wiesław (Fla.)	Błazewski S. (N.J.)
Babiński Witold, Dr. (Canada)	Bniński Waclaw (Md.)
Bajor Ada (Mass.)	Bobotek Henryk (Va.)
Bajor Jerzy (Mass.)	Bogucka Jadwiga (Pa.)
Bakalar Eleonora (Ohio)	Bogucki Piotr Ignacy (Mass.)
Baldowski Chester (Conn.)	Boreyko Krzysztof, Dr. (Conn.)
Baliński Antoni (Ecuador)	Borowicz Czesław (Wisc.)
Bałaban Adam (N.Y.)	Borzobohaty Czesław (Nebr.)
Banasiński Feliks (N.Y.)	Brodecka Franciszka (Conn.)
Bania Andrew (N.Y.)	Brodowski Józef (N.Y.)
Baran Zdzisław, Inż. Mgr. (N.J.)	Broniecki Feliks J. (Wash. D.C.)
Bartnik John C. (Mass.)	Bronny Joachim, Dr. (Ill.)
Bau Zarema (N.Y.)	Brykarz Helena (N.Y.)
Bau Zdzisław (N.Y.)	Brzeski Andrzej, Prof. (Calif.)
Bączkowski Włodzimierz (Wash. D.C.)	Brzeziński Zbigniew, Prof. (Wash.D.C.)
Bąk Adam (N.Y.)	Budzyn B. (N.J.)
Beck Barbara M. (Mass.)	Bulas Romuald (N.J.)
Bellak Elżbieta (N.Y.)	Burzański Józef (N.J.)
Berger Anna (N.J.)	Buterlewicz Kazimierz, Płk. (N.J.)

- Butrym Stanisław (N.J.)
Cetner Jan, Dr. (N.J.)
Charaszkiwicz Marceli (N.Y.)
Chądyńska Helena (N.Y.)
Chądyński Stanisław (N.Y.)
Chojecki Leon (N.Y.)
Chraniec Andrzej, Płk. (Va.)
Chruściel Jadwiga (N.Y.)
Ciecimirski Stanisław (Ind.)
Cienciała Wanda (Canada)
Cisek Andrzej M. (N.Y.)
Cuba Stanley L. (N.Y.)
Czajkowska Elizabeth (N.Y.)
Czajkowski A.W. (Canada)
Czamański Marian W. Dr. (Conn.)
Czapla Mieczysław (Mich.)
Czapliński Czesław (N.Y.)
Czarkowski Kazimierz, Inż. (Ill.)
Czas John (N.J.)
Czerska-Rawicz Ludwika (Wisc.)
Czerwiński Zygmunt (N.Y.)
Danek Zygmunt (Mass.)
Daniec Danuta, Prof. (Va.)
Darzynkiewicz Zbigniew, Dr. (N.Y.)
Davies Norman, Prof. (England)
Dąbrowski Stanisław, Prof. (N.Y.)
Dobczyński Serafin (N.Y.)
Dobiecka Pia (N.Y.)
Dobroszycki Julian, Dr. (N.Y.)
Dokurno Karol (N.Y.)
Domaniewska Zofia (N.Y.)
Domowicz Walter (Ohio)
Drabiuk Henryk (N.J.)
Dreszer Richard (Md.)
Drop J. (N.Y.)
Drozdowski Antoni, Ks. (N.J.)
Drwal Jan (Ill.)
Drzewieniecki W. M. Prof. (N.Y.)
Duch Franciszek, Ks. (Conn.)
Duch Zygmunt F. (N.J.)
Dudziec Amelia (N.J.)
Dusza Edward (Wisc.)
Duszny Mieczysław (Conn.)
Dworzecki Richard S. (N.J.)
Dyman Thomas S. (Ill.)
Dyner Dynowska Gaby (N.Y.)
Edwards John (N.Y.)
Ehrenkreutz A. E., Prof. (Mich.)
Emisarski Jerzy (N.Y.)
Faleński Jan, Dr. (Ohio)
Fedorowicz Helena (N.Y.)
Fethke Norbert, Dr. (N.Y.)
Filar Nellie (Mass.)
Fiszman Alicja (Ind.)
Fraszczek Feliks (N.Y.)
Franczyk Dawid (N.Y.)
Franczyk Stan. (N.Y.)
Friends of Wilno Ass'n. (Ill.)
Fronczak A. W., Ks. (N.J.)
Fryling Kathleen (N.Y.)
Fundacja Kościuszkowska (N.Y.)
Gabryl Francis, Ks. (Texas)
Gajewski Matt, Dr. (N.Y.)
Gałkowski Bolesław (N.J.)
Ganczewska Pelagia (Ill.)
Gawron Wincenty (Ill.)
Gawroński Bolesław (Ill.)
Gębski Antoni (Mass.)
Geissler M. F. (N.Y.)
Gella Aleksander, Prof. (N.Y.)
Geniusz Norbert (Ill.)
Gierat Ewa (Conn.)
Ginilewicz Stefan (Texas)
Glass Jerzy, Dr. (N.Y.)
Gładysz Antoni, Dr. Inż. (Pa.)
Głodowski Wojciech (N.Y.)
Gołębiowski Jan (Ohio)
Gortat Wincenty (N.J.)
Gorzyński Janusz, Dr. (N.Y.)
Grabowski Fidelis, Ks. (Mass.)
Grębski Stanisław (N.Y.)
Grodzki Julian (Conn.)
Gromada T. V., Prof. (N.J.)
Gross Jan Tomasz, Prof. (Conn.)
Gryf Wanda (Conn.)
Habuda Joseph (Ohio)
Hackbeil de, Konrad (Ore.)
Harcaj Piotr, Płk. (Ill.)
Hartman Karen Kazimiera (N.J.)
Hauptmann Jerzy, Dr. (Mo.)
Herzog Franciszek (Conn.)
Hommé Stefan (Mass.)
Iwańska Alicja, Prof. (N.Y.)
Jaeckel Wanda (N.Y.)
Jajko Walter, Mjr. (Pa.)
Janczur Zbigniew (Calif.)
Janiszewska Halina (N.Y.)
Jankowski Telesfor, Dr. (N.J.)

- Janulewicz Wacław (N.J.)
 Jaworski Stanisław (Ill.)
 Jaworski Z. F. G., Dr., (Canada)
 Jędruch Jacek, Dr. (Pa.)
 Jędrysek Stanisław (N.Y.)
 Jędrzejak Feliks (Ill.)
 Jędrzejewicz Jadwiga, (N.Y.)
 Jędrzejewicz Tomasz, Inż. (Calif.)
 Jordanowska Zofia (N.Y.)
 Jordanowski Stanisław (N.Y.)
 Jurewicz Lesław (N.Y.)
 Jurgielewicz Ted. (N.Y.)
 Jurjewicz Jan (Brazil)
 Kabara Roman (N.J.)
 Kaliściak Wacław (N.J.)
 Kałużny Eugene L. (Wisc.)
 Kamińska Alexandra, Dr. (Wisc.)
 Kamiński Edward, Prof. (N.Y.)
 Kapuścińska Magdalena, Dr. (N.Y.)
 Kapuściński Jan, Dr. (N.Y.)
 Karlavadge John, Dr. (Pa.)
 Karpińska Alicja (N.Y.)
 Karpińska Klara (N.Y.)
 Karpiński Jan, Ks., (N.Y.) -
 Karpiński Stanisław, Gen. (Calif.)
 Katelbach Janina (N.Y.)
 Katulski Edward, Dr. (Mich.)
 Kazimirski Janusz (France)
 Kaźmierski John (N.J.)
 Kaźmirek Tadeusz (N.J.)
 Kierwiak Czesław (Venez.)
 Kinastowski Sławomir (Canada)
 Kinastowski Władysław (Canada)
 Kintopf Mieczysław (Canada)
 Kisiel Leonard (Mass.)
 Klachko Mary (N.Y.)
 Kleban Eugeniusz, Prof. (N.Y.)
 Klepacka Anna (N.Y.)
 Klepacz Janusz (N.Y.)
 Klepacz Zofia (N.Y.)
 Kleszczyńska Irena (N.Y.)
 Kleszczyński Edward, Inż. (N.Y.)
 Kleszczyński Józef (Conn.)
 Klimek Florence (N.J.)
 Klimowicz Zygmunt, Ks. (N.J.)
 Kłys Franciszka (N.Y.)
 Kodrębski Janusz (Calif.)
 Kołodziejczak Boguchwał (Colo.)
 Konieczny Stanley (Ill.)
 Konikiewicz Leonard W. (Pa.)
 Konrad Richard (N.Y.)
 Konwiński Norbert (Mich.)
 Kopczyński Alexander (Ohio)
 Kopeć-Uchacz Janina (Del.)
 Koper Antoni (Va.)
 Korab Richard (N.J.)
 Korboński Andrzej, Prof. (Calif.)
 Korsak Tadeusz (Pa.)
 Korsak Witold (N.Y.)
 Korwin-Rhodes Marta, Dr. (Wash. D.C.)
 Kosiński Jerzy (N.Y.)
 Koszałkowski Zygmunt (N.Y.)
 Kościukiewicz Stanisław (Conn.)
 Kotlewska Halina (N.Y.)
 Kowalik Jan (Calif.)
 Kowalik Stefan (Ill.)
 Kowalski Jan (N.Y.)
 Kozaczka Stanley (Mass.)
 Kozakiewicz Edward (N.J.)
 Koziński Frank (Mass.)
 Kozłowski Stefan (Ohio)
 Kozłowski Tadeusz (N.J.)
 Krajewski Tadeusz, Ks. (N.J.)
 Krance Felicja (N.Y.)
 Krawczyk Leon (N.Y.)
 Król Jan (N.Y.)
 Kruk Stefan (N.Y.)
 Krzywicki Jerzy, Prof. (Conn.)
 Krzyżanowski Jadwiga (Mass.)
 Krzyżanowski Janusz (N.J.)
 Księżniak Jerzy, Dr. (N.J.)
 Kubiak Ryszard, Dr. (Pa.)
 Kucharski Akelis Jadvyga (Venez.)
 Kucharski Jerzy (N.Y.)
 Kucharski Witold, Dr. (Venez.)
 Kulczycki Stanley (Mich.)
 Kurdwanowski Jan, Dr. (N.J.)
 Kurpiewski Janusz (N.J.)
 Kuskowski Walter (N.Y.)
 Kuziemski Edmund (N.J.)
 Kwieciński Bogdan, Płk (Canada)
 Lachowicz Franciszek (Conn.)
 Lamb George F. (Pa.)
 Langrod Witold, Dr. (N.Y.)
 Lasocki Jerzy (Wash. D.C.)
 Lasota-Zabłudowski Irena (N.Y.)
 Lazarewicz Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Lerski Jerzy, Prof. (Calif.)
 Leser Tadeusz (Md.)

- Lewandowski Antoni (N.Y.)
Lewandowski Jan (Mich.)
Lewin Isaak, Prof. (N.Y.)
Lezgówka Michał (Ohio)
Liga Morska w Ameryce (Mich.)
Ligman Stanisław (Fla.)
Ligus K. (Calif.)
Lipiński Bogusław (Ma.)
Lipiński Jan K. (N.Y.)
Lipska Anna (N.Y.)
Liszka Edmund (Conn.)
Litwak Alina (N.Y.)
Lukas Henry P. (N.Y.)
Łaba Elżbieta (N.J.)
Ładziński Kazimierz, Ks. (N.J.)
Łagodzińska Adela (Ill.)
Łazowska Zofia (N.J.)
Łazowski Eugeniusz, Dr. (Ill.)
Łazowski-Tucchio Barbara (Conn.)
Łepkowski Rafał J. (Wash.D.C.)
Łoza Barbara (Pa.)
Łoza Józef (Pa.)
Łuka Edward, Dr. (N.Y.)
Łukasiewicz Juliusz, Prof. (Canada)
Łyczak Adam (N.Y.)
Machnica Janusz (N.Y.)
Madaliński Zbigniew (Polska)
Majdański Kazimierz (N.Y.)
Maksymowicz Jerzy (N.Y.)
Mankiewicz Józef (N.J.)
Marchwicki Leon, Płk. (Switz.)
Marjańczyk Józef, Ks. (N.J.)
Markiewicz Edmund (Conn.)
Marquart Arthur (Ill.)
Matecki Caroline (N.Y.)
Matthews Jan Stanisław, Dr. (Ohio)
Mazewski Aloysius A. (Ill.)
Mażnicki Władysław (Conn.)
Mazur Jan Marcin (N.Y.)
Mazurczyk Władysław (Ill.)
McErlean J.M.P. (Canada)
Michael Ludwik E. (N.Y.)
Michał Stanley (N.Y.)
Michałowski Stanisław (N.J.)
Michałowski Walter (Conn.)
Miciński Stanisław (Ohio)
Milewski Stanisław, Dr. (Conn.)
Minkowski Jan, Prof. (Md.)
Miskura Stanley A. (W.Va.)
Mitkiewicz Stefania (England)
Morelewski Jan, Dr. (Ill.)
Morelowski Jan, Dr. (N.Y.)
Mossin Richard (Md.)
Mroczkowski Dennis (Va.)
Mroczkowski Stanisław S. (N.Y.)
Muniak Helena (N.Y.)
Munnich Krzysztof (Mass.)
Namięśniowski C.F., Płk. (Canada)
Narkun Peter Paul, Ks. (N.Y.)
Naumowicz Wacław, Ks. (N.Y.)
Neiman Isadore (N.J.)
Nevo Natan, Prof. (Canada)
Nowak Chester, Prof. (Mass.)
Nowak Jan (Va.)
Nowakowski Bogusław, Inż. (Conn.)
Nowińska S. (Fla.)
Nowobilski Władysław (N.J.)
Nurczyński Witold (N.Y.)
Obarski Fryderyk (N.Y.)
Obierek Leopold, Dr. (N.Y.)
Ojarowski George S. (N.Y.)
Olan Kazimiera (N.Y.)
Onacewicz Włodzimierz, Płk. (Wash.D.C.)
Orłowski Jacek (Calif.)
Orzechowski Stefan (Fla.)
Ościwicz Stanisław (Mich.)
Ostromęcki-Zaprawa Jan, Dr. (N.J.)
Ostrowski Piotr (Ohio)
Pacholczyk A.G., Prof. (Ariz.)
Pajewski Andrew (Va.)
Patek Jan (N.J.)
Paumgarten Maria B. (N.Y.)
Pawłkiewicz Ryszard (N.Y.)
Pawlishak Janina (Canada)
Pawłowicz Leszek (N.Y.)
Pawłowicz Olgierd (N.Y.)
Pawłowicz Tadeusz (N.Y.)
Pease Neal (Conn.)
Peretz Maya (N.Y.)
Peszke Michał Alfred, Dr. (Conn.)
Petreyko Kazimiera (N.Y.)
Piaskowski Stanisław, Inż. (N.Y.)
Piekarski Karol (N.Y.)
Pietruszka Paul (N.J.)
Pilarski Michał (England)
Piłsudska-Ekimov Róża (Texas)
Piotrowicz Jan (N.Y.)
Pisarski Lech (Calif.)

- Pisarski Włodzimierz (Mass.)
 Plewińska Teresa (N. Y.)
 Podbielski Antoni, Płk. (N.J.)
 Podhorski Jan (Conn.)
 Pogonowski Iwo (Va.)
 Pol Irena (N. Y.)
 Polewko Michał (Calif.)
 Polish-Amer. Chamber of Commerce (N. Y.)
 Polish-American Congress (Fla.)
 Polish Cadets Group 1134 (Mo.)
 Polish Falcons of Amer. A.C.17 (N.J.)
 Polish Falcons of America (Pa.)
 Polish Rom.Cath. Union of Amer. (Ill.)
 Polish University Club (N.J.)
 Pomian Andrzej (Wash.D.C.)
 Prokulski Jerzy (N. Y.)
 Przedpeński Tadeusz (N. Y.)
 Przyborowski Romuald (Pa.)
 Pułaska Jadwiga (N.J.)
 Pułowska Tamara (N. Y.)
 Radajewicz Stanisław (N. Y.)
 Radochoński Stefan, Dr. (Ill.)
 Radomski Józef (Canada)
 Rakowska-Harmstone T., Prof. (Canada)
 Rasiej Maria (N.J.)
 Renkiewicz Frank, Dr. (Minn.)
 Ripa Karol, Dr. (Ill.)
 Rochowczyk Józef (N. Y.)
 Rodzińska Halina (N. Y.)
 Rogoyski Doman A. (Wash.D.C.)
 Rojek Arthur, Ks. (N. Y.)
 Romer Andrzej Tad. (Belgium)
 Rose Jerzy E. Prof. Dr. (Wisc.)
 Rosen de, Jan (Va.)
 Rostworowski Jan (N. Y.)
 Rozankowski Kazimierz (N.J.)
 Rozner Aleksander, Dr. (Md.)
 Rozwadowski Bolesław (N. Y.)
 Rudnicki Ryszard, Płk. (N.J.)
 Rudzka Walentyna, Dr. (N. Y.)
 Rutkowski Józef, Ks. (Ohio)
 Rybicki Henry (Mass.)
 Rytel Aleksander (Ill.)
 Rzeszotarski W.J., Dr. (Wash.D.C.)
 Sadowski Jerzy (Wisc.)
 Sadowski Tadeusz (Wash.D.C.)
 Salowey Stanley (N. Y.)
 Sawicki Antoni (N. Y.)
 Schafer Helen (N.J.)
 Schenker Oskar, Dr. (N. Y.)
 Schmidt Adam (Fla.)
 Schultz Anna (Md.)
 Seidenman Ludwik (N. Y.)
 Sękowski Ignacy, Dr. (N. Y.)
 Sendek Edward (Pa.)
 Sendzimir Tadeusz (Conn.)
 Serkowski Krzysztof, Dr. (Ariz.)
 Sierant Piotr (Conn.)
 Sikora Walter, Dr. (Ill.)
 Siuta Izabela (N. Y.)
 Siwiński Stefan (Conn.)
 Skarbowicz Piotr (Calif.)
 Skora Stanisław, Dr. (N.J.)
 Słoboszewicz-Kirn Andrzej (N. Y.)
 Słoński Tadeusz (Kansas)
 Słotkowski Eugeniusz, Dr. (Ill.)
 Smoleński Philip (N.J.)
 Sobkowicz Rose Hanna, Dr. (Wisc.)
 Socha Władysław, Prof. (N. Y.)
 Soroka Waclaw, Prof. (Wisc.)
 Sosnkowska Zofia (N. Y.)
 S.P.K. Koło No. 3 (Wisc.)
 S.P.K. Koło No. 6 (Alta, Canada)
 S.P.K. Koło No. 13 (Winnipeg, Can.)
 S.P.K. Koło No 15 (Ill.)
 S.P.K. Koło No. 19 (Mass.)
 S.P.K. Koło No. 31 (Ill.)
 S.P.K. Koło No. 32 (Md.)
 S.P.K. Koło No. 37 (Wash.D.C.)
 S.P.K. Niezależne Koło (Ill.)
 S.P.K. Samodzielne Koło (Mich.)
 Spyra A., Mrs. (Ind.)
 Stachiewicz Bogdan (Calif.)
 Stachiewicz Wanda (Canada)
 Stachura Jan (Ill.)
 Stachura Karol (Canada)
 Stadnik Maria (N. Y.)
 Starczewski Walery, Inż. (Wash.D.C.)
 Stefancic David R. (Wisc.)
 Stomma Tadeusz (Wisc.)
 Sudnicki Władysław (Venez.)
 Suligowski Leonard (N. Y.)
 Sulimirski Karol (N. Y.)
 Sulimirski Witold (N. Y.)
 Sułkowski Edmund (N. Y.)
 Surman Stanisław (Calif.)
 S.W.A.P. Placówka No. 1 (N. Y.)
 S.W.A.P. Placówka No. 2 (Ill.)

- S.W.A.P. Placówka No. 7 (Mich.)
S.W.A.P. Placówka No.12 (Pa.)
S.W.A.P. Placówka No. 24 (Conn.)
S.W.A.P. Placówka No. 36 (N.J.)
S.W.A.P. Placówka No. 37 (Mass.)
S.W.A.P. Placówka No. 51 (N.J.)
S.W.A.P. Placówka No. 74 (Ohio)
S.W.A.P. Placówka No. 90 (Ill.)
S.W.A.P. Placówka No.103 (Conn.)
S.W.A.P. Placówka No. 111 (Conn.)
S.W.A.P. Placówka No. 149 (Wisc.)
S.W.A.P. Placówka No. 173 (Calif.)
Sywak Zofia, Dr. (Conn.)
Szayna Stanisław, Dr. (Pa.)
Szeremeta Tadeusz J. (Ill.)
Sztupak Alojzy (Conn.)
Szymańska Julia (N.J.)
Szymański George R. (Pa.)
Szymański Leonard (Ohio)
Ślusarski Ryszard (Ill.)
Śmiałowski Stanisław (N.Y.)
Świętocho Kazimierz (Conn.)
Świątkowski S. (N.J.)
Świdorski Stanisław (N.Y.)
Świerbutowicz Jerzy, Dr. (N.Y.)
Świerczek Sławomir (Ohio)
Świętochowski Tadeusz, Prof. (N.Y.)
Tabor Jan (N.Y.)
Tałat-Kiełpsz Eryk (Ohio)
Taras M.A. (Canada)
Targowski Juliusz (Brazil)
Tarnowski Andrzej (Conn.)
Tarnowski Antoni (Wash.D.C.)
Teclaff Ludwik, Prof. (N.Y.)
Teperowicz Eugenia (Ohio)
Thierberger M.R. (N.Y.)
Tkocz Zygmunt, Prof. (Denmark)
Traczyk Mary (Conn.)
Trojanowski Kazimierz (Conn.)
Tumaniszwili Jerzy (Oreg.)
Tyczkowski Franciszek, Ks.Płk. (N.Y.)
Tym C. (N.J.)
Ulam Stanisław, Dr. (N.Mex.)
Union of Poles in America (Ohio)
Urbanowicz Wanda (N.J.)
Vorbrodzt Andrzej, Dr. (N.Y.)
Walicki Marek (Va.)
Wandycz Irena (N.Y.)
Wandycz Piotr, Prof. (Conn.)
Wantuła Władysław (N.Y.)
Watt Richard M. (N.J.)
Węgorzewski Witold M., Dr. (N.Y.)
Weintraub Wiktor, Prof. (Mass.)
Weisbach Jadwiga (Ill.)
Wesołowski Adam, Dr. (Mass.)
White Eagle Society (Conn.)
Wieczerek Józef, Prof. (N.J.)
Wierzbiański Bolesław (N.Y.)
Wierzbicki Mirosław (Mass.)
Więckowski J.J. (Pa.)
Wiktor Anna M. (Pa.)
Wiśniewski F.A., Dr. (Wisc.)
Witanowski Edward (N.Y.)
Witt Eugeniusz (N.Y.)
Wittlin Tadeusz (Wash.D.C.)
Wnuk Laurentius, Ks. (Canada)
Wójcicka Heitzman Halina (Mass.)
Wójcicki Chester (N.Y.)
Wójcik Frank (N.Y.)
Wojewódka Bolesław S. (Pa.)
Wojnicki Tadeusz (N.Y.)
Worowski-Pomian Stanisław (N.Y.)
Wos Paul Z. (N.Y.)
Woszczyzna Stanley (Conn.)
Woszczak Joseph (N.J.)
Woytak Richard, Prof. (Calif.)
Wygocki Zygmunt, Dr. (Ill.)
Zaborski Bogdan, Prof. (Canada)
Zachariasiewicz Władysław (Wash. D.C.)
Zajączkowski S. (Iowa)
Zamojski Zygmunt (Fla.)
Zaremba Andrzej (N.Y.)
Zarzycki Stanisław (Wisc.)
Zawistowski Artur (N.J.)
Zbierański Czesław (N.Y.)
Zegzula Henryk (N.J.)
Zgid Edward (N.J.)
Ziemba Walter, Ks. (Mich.)
Zienkiewicz Michael (N.Y.)
Z.N.P. Gmina No. 58 (Conn.)
Z.N.P. Gmina No. 118 (Mass.)
Z.N.P. Gmina No. 433 (Ill.)
Z.N.P. Gmina No. 3100 (Wisc.)
Zubrzycki Jerzy, Prof. (Australia)
Zub-Zdanowicz L. (Conn.)
Związek Polek w Ameryce (Pa.)
Zwiśtocki Józef, Prof. (N.Y.)
Żbik Jan A. (Fla.)
Żebrowski Edward, Prof. (Pa.)
Żurakowski Janusz (Canada)

ENGLISH SECTIONSOME NOTABLE ACHIEVEMENTS

One of the most momentous achievements among the activities and projects carried on by the Pilsudski Institute of America during the year 1980, was the successful termination of the massive task of microfilming and preservation of the archives and of the press and periodicals collection. This was accomplished thanks to the subsidy received in the fall of 1977 from the National Endowment for the Humanities in Washington, D.C., in the amount of \$47,088. As a result, the Institute has now about 1,300 microfilm reels of archives and of the press and periodicals collection.

The Institute's office was never capable to protect these collections against fire, water damage, or any similar disaster. Consequently, we have been studying for years the problem of preservation of these documentary collections and lately of the physical separation of original archives and microfilms. After careful consideration, the Yale University Library in New Haven, Connecticut, was selected as a permanent depository of our microfilms and, after a formal agreement, some 600 microfilm reels were transferred in the Spring of 1980 to that library, together with a specially prepared Register of these microfilms.

Recently, a separate booklet, GUIDE TO THE COLLECTIONS OF THE PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA, prepared by prof. Tadeusz Świętochowski, was also published by the Institute.

A closer contact has been established with the Hoover Institution in Stanford, California, concerning the continuation of the exchange of microfilmed archives. After the initial successful exchange of the Platonov Archives, our Institute is considering a broader exchange of this kind, covering a number of other microfilmed collections on both sides. This should be of the mutual benefit as well as for the convenience of students and scholars, who would not be required in the future to visit both institutions located on two opposite shores of this country.

Another significant venture is the establishment of an entirely new Section of our press and periodicals collection. This new Section contains books, periodicals, newspapers, brochures, leaflets, etc., appearing in Poland outside the official censorship, as the so-called "Polish Independent Press". As a result of planned and energetic action, which met with favorable response among our many members and voluntary contributors, this new Section is growing rapidly and will certainly become a valuable source of information in the future.

As far as the publishing activities of the Institute are concerned, the publication of the new book, a biography of Józef Piłsudski, written by prof. Wacław Jędrzejewicz, is of prime importance. The need for such book was being felt for many years and it is to be expected that its publication, probably in the course of the year 1981, in two separate editions,

in English and in Polish, will fill up this gap in the literature dealing with the recent history of Poland.

Last but not least, thanks to the cooperation of prof. Eugene Kleban, the Institute submitted to the National Endowment for the Humanities a detailed application for an appropriate subsidy, intended for microfilming of some of the more valuable archives of the main Polish historical and educational institutions in London, England.

SCHOLARLY WORKS

During the last year at least 300 persons from the United States, Poland or other countries visited the Institute for scholarly research or information purposes. From among many of them the following may be mentioned:

Holders of the Kościuszko Foundation Scholarships

Dr. Anna Borkiewicz-Celińska, History Institute of the Polish Academy of Sciences (IH PAN), Warsaw - materials connected with 1863 Insurrection and World War II,

Dr. Andrzej Chojnowski, History Institute of Warsaw University - materials for work on "Twenty Years of Poland's Independence 1918-1939",

Prof. Władysław Chojnacki, IH PAN - bibliography of Polish calendars published abroad,

Dr. Wojciech Chojnacki, Warsaw - materials on American Polonia,

Prof. Marek Drozdowski, IH PAN - Ignacy Paderewski monograph,

Dr. Jerzy Jaruzelski, IH PAN - research on 20 years of independence and conservative political circles of that period,

Dr. Adam Walaszek, Jagellonian University, Kraków - further research on re-immigration into Poland during 1918 - 1939.

Other Visitors from Poland

Prof.dr. Zbigniew Landau, Warsaw - economic problems,

Dr. Marian Zwiercan, director, Jagellonian University Library, Kraków, and

Dr. Andrzej Paluchowski, director, Catholic University Library, Lublin - both familiarized themselves with our Institute's library and discussed ways and means towards mutual cooperation,

Prof. Marian Zgórniak, Jagellonian University, politico-military problems during the inter-war period,

Dr. T. Chylińska, Krakow - research connected with monograph on Karol Szymanowski,

M. Sprusiński, journalist from Warsaw - research for book on Jan Lechoń,

A. Michałowski, Warsaw - research for book on Ferdynand Ossendowski.

In addition, considerable numbers of people, either family relatives, tourists or scholars from Poland visited our Institute, viewing our archives and our Art Gallery and on some occasion reading books on the history of our country and periodicals, not available in Poland.

Visitors from the United States and Other Countries

- Dr. M.B. Biskupski, Yale University - the KON archive, (Committee on National Defence),
- Prof. S.A. Blejwas, Central Connecticut State College - the KON archive, Alice Catherine Carls, Sterling College, Kansas - research for doctorate thesis on Polish-American relations, 1917-1930,
- S. Corsin, University of Michigan - history of the pre-war Warsaw, Jerzy Ciemny, Chicago - informations on Polish messianism movement, Jerzy Celiński, New York - regular reader of periodical "Orzeł Biały",
- Dr. Thomas Dyman, University of Illinois - R. Michałowski archive, K. Gardner, Williams College - problem of Church in contemporary Poland, I. Kervinen, Helsinki University - materials on Mannerheim letters to Piłsudski,
- A.W. Kuniczak - costumes for Polish ballets during Napoleonic period, J. Kroenzler, New York - problem of the Piłsudski's tomb,
- Prof. L.C. Lukas, Tennessee Technological University - archives of the American Polonia Congress, Tarnowski and Vandenberg,
- L. Orzel, Pennsylvania State University - research for doctor's thesis on "Poland in Anglo-American Diplomacy, 1939-1945",
- C. Page, Wrocław University - research for doctor's thesis on Versailles Treaty,
- Dr. N. Pease, Yale University - archives of the Polish Embassy in London, England,
- Dr. M. Palij, Kansas University - the Polish-Ukrainian problems,
- H. and W. Płoński - materials for history of Polish pharmacists in the United States and the Kałusowski archive,
- Prof. Y. Simoni, Tel-Aviv University - continuation of research on the Church and the Jews under the Hitlerite occupation of Poland,
- D. Shulman - the problem of "Enigma" during World War Two,
- Prof. W. A. Strumiłło, Pennsylvania State University - the devastation of Warsaw during World War Two,
- R. Watt - materials for his new book, a continuation of "Bitter Glory",
- S. Williams-Haik - Polish cavalry during World War Two,
- Dr. W. Węgorzewski - the Polish "Militaria",
- A. Zamojski, London - materials for a book on Ignacy Paderewski,
- J. Ziercher - informations for a book on the Warsaw Ghetto.

Journalists, Newspaper, Book, Radio and Television Editors

- Zdzisław Bau, correspondent of several publications such as KULTURA in Paris, NOWY DZIENNIK in New York, UNO publications, VOICE OF AMERICA, ECONOMIST in Buenos Aires, etc.,
- Ewa Czarnecka, Julita Michalska, Bolesław Wierzbiański - all from NOWY DZIENNIK,
- Pola York - editor of TIME-LIFE BOOKS, Laura Waltz - NBC-TV, Angelica Le Juge - CBS-TV, Richard S. Gardner - THE BATTERY PRESS,

Dr. S. Bienias - ŻYCIE GOSPODARCZE (Warsaw), and Kazimierz Zdziechowski - DZIENNIK POLSKI (London).

Also many others visited the Institute, obtaining required information.

The scholarly works section continued to remain under the direction of dr. Anna Mars, assisted by dr. Magdalena Kapuścińska and Jan Weiss.

THE ARCHIVES

The foremost archival activities during the year 1980 were connected with the Rockefeller Foundation subsidy. Within the framework of this grant a thorough analysis of the archival catalogues: general, personal and subject catalogues, was carried out and materials connected with the history of the Polish-American ethnic group were selected appropriately. A separate section was also established, containing brochures, appeals, proclamations, anniversary publications, etc. on the American "Polonia". A bibliography of these materials has been prepared in the form of card indexes. These activities continue during the year 1981.

Work was also being done on some other documentary collections, such as materials of Rev. Jan Malinowski and the Roman Dębicki archive. The card indexes are being prepared on some minor collections in the personal and subject parts of our archives. A large Aleksander Kawałkowski collection was moved from the personal section and included in the general part of the archives.

As in the previous years, the Institute continued to accumulate its collections by way of mutual exchange, purchase, transfers and donations. In particular, the American "Polonia" collections expanded considerably, thanks to the Rockefeller Foundation grant, as well as the new archive of the opposition movement in contemporary Poland, thanks to numerous individual donations.

As a result of mutually satisfactory exchange of microfilms with the Hoover Institution, the Platonov archive was considerably enlarged and it is to be hoped that further such collaboration will ensue. Similar microfilms exchange is continued with the General Administration of State Archives in Warsaw.

Microfilms of the very valuable "Rapperswil Documents" and of the Polish Schools in Germany after World War Two were purchased from the Polish Museum in Chicago. Also a large collection of selected photographs on the history on the American Poles was acquired from Arthur Waldo (Phoenix, Arizona). The voluminous historical records of the "Association of the Sons of Poland", lent by Jan Kowalski, were microfilmed.

Andrzej Dębicki donated a large archive of prof. Roman Dębicki, a Polish envoy in Belgrade and in Havana, which includes letters of Jan Szembek, the under-secretary of State in the Polish Foreign Office during 1935-1939. The family of recently deceased Romana Witenberg gave a collection of papers of her husband the late Józef Witenberg.

There were many other benefactors and donators of valuable documents.

A complete list of all would be too long to report here, but a partial listing is shown in the Polish Section of this Bulletin under the ARCHIWUM (THE ARCHIVES) heading.

The Institute extends to all the benefactors and donors its most sincere words of gratitude and the assurance that all documents are being kept in the proper order, are duly preserved and available whenever required.

The archives of the Institute continued to remain under the care of dr. Anna Mars, assisted by dr. Magdalena Kapuścińska and Wanda Jaeckel.

PHILATELIC COLLECTION

The philatelic collection of the Institute includes the following:

1. Three large albums of illustrated post-cards on the legionnaire and Piłsudski theme, published by the N.K.N. (Polish National Committee) and its branches, numbering about 330 items. This is the largest known collection of this kind.
2. One album of postage stamps and date-stamps, with Piłsudski theme, issued before the Second World War in Poland, together with a complete set of illustrated post-cards, published on the 25-th anniversary of the march of the 1-st "cadre" company.
3. Two albums of clippings with seals of the legionnaire detachments and similar units, about 300 items.
4. One album of clear Polish postage stamps issued in Poland during the inter-war period.

During the last year the collection was increased by the set of patriotic and propaganda labels issued during the World War II, a gift of Jan Kowalski, and by another set of Polish stamps given by his friend.

Jerzy Kucharski continued to be in charge of this collection.

COLLECTION OF PHOTOGRAPHS

During the year 1980 the photographic collection of the Institute increased by 320 new items and as of January 1, 1981, included 15,132 photographs (excluding duplicates). The entire collection is catalogued and consists of the following main four parts:

1. J. Piłsudski Section	2,299 photographs
2. Personalities Section	4,026 photographs
3. Localities Section (Incl. 88 Polish towns)	1,142 photographs
4. Subjects Section (some 82 subjects)	7,665 photographs

The Subjects Section includes such subjects, as the Legions, the Polish Army before 1939, and during World War II in various countries, the Air Force, the Navy, the Warsaw Uprising of 1944, the Poles in Germany and other countries, the German occupation of Poland, and many other subjects.

We received last year a large set of photographs of Wilno and of J. Piłsudski from Mrs. I. Kawecka and a collection of post-cards and photographs from Mrs. Maria Cyrska, as well as some other gifts. To all donors we wish to express our gratitude.

The photographic collection was managed by prof. Waclaw Jędrzejewicz until September, 1980, and later on by Jerzy Kucharski.

LIBRARY

As of January 1, 1981, the library of the Institute contained 9,594 catalogued books, which shows an increase during the last year of 675 new positions. The library remained under the supervision of Irena Wandycz, with the assistance of Jan Weiss and Zofia Jordanowska.

The press and periodicals section increased by 33 new titles and contained, at the end of 1980, 1,882 titles of periodicals and newspapers. The majority of the press collections is duly protected by microfilming. The press and periodicals section is supervised by dr. Magdalena Kapuścińska, with the assistance of Edward Kleszczyński and dr. Walentyna Rudzka. Zarema Bau continued to be in charge of books sales.

In view of very limited budgetary allowance for the library purposes, the main sources of new book acquisitions are contacts with other libraries, with the scholarly institutions and scholars in Poland, as well as gifts and donations of individual persons and kindred institutions.

As far as the library problems are concerned, the Institute continues its contacts with many educational institutions, such as the Adam Mickiewicz University in Poznań, the library of the Catholic University in Lublin, the Central Military Library, The National Library, the university libraries in Wrocław, Łódź, the Ossolineum, the History Institute of the Polish Academy of Sciences, the Western Institute and the Kórnik Library, both in Poznań, the Academy of Planning and Statistics in Warsaw, and some others. Numerous contacts are also maintained with similar institutions in this country and some other countries.

The following more generous donations should be mentioned: the family of the late Józef Witenberg - 121 books on legal matters, J. Białasiewicz, Chicago - 67 books, J. Urbanowicz - 68 books, E. Didyk, New York - 55 books, W. Iwanowski, Milton, Mass. - 47 books, Jan Weiss, New York - 42 books, A. Rudzki, New York - 25 books, Jan Kowalski, New York - 34 books, H. Ignatowska, Ohio - 20 books, Alfred Jurzykowski Foundation, New York - 10 books, J. Stahl, Waterbury, Conn. - 10 books, col. Bogdan J. Kwieciński from Montreal donated a full set of the writings of Piłsudski, "Pisma Zbiorowe" as well as "Erinnerungen und Dokumente".

The Institute received many additional book donations from individual persons. A complete list of all would be too long to print, but a partial listing is shown in the Polish Section of this Bulletin under the BIBLIOTE-

KA (LIBRARY) heading.

The press and periodicals section also increased considerably. New acquisitions included several annals of the periodical "Sokół Polski", on microfilms purchased from A. Waldo, several annals of "Gwiazda Polarna" and "Przewodnik Katolicki" donated by W. Śmierawski, several annals of "Słowo Polskie" from Australia, donated by the publishers, annals of "Miesięcznik Literacki" (Warsaw), donated by T. Świętochowski: also the periodical "Polish Studies Newsletter" from A. Woźniak, Brookville, Md., other press organs from Jan Kowalski, J. Kitaszewski, B. Szostak, and from donors of the uncensored press appearing in Poland.

J. and L. Prokulski, Kew Gardens, N.Y., donated original etching of the head of Piłsudski on his deathbed by Stefan Mrożewski.

The Institute conveys its sincere appreciation to all donors and benefactors.

UNSENSURED PUBLICATIONS

As already stated, the Institute established in the course of the year 1980, new Section of the publications appearing in Poland outside the official censorship, in connection with the activities of some opposition movements in that country.

At present this new Section includes 57 books and reports, 28 titles of periodicals and four collections of documents, leaflets, posters, as well as press clippings, all published in Poland. Additionally, this Section includes a large amount of materials published outside Poland, such as books, periodicals, reports, documents, newspaper clipping from the American and Western European press, dealing with the situation in Poland, especially since August, 1980.

This new Section of the large press and periodicals collections of our Institute is expanding very rapidly thanks to publicity, to numerous contacts with various organizations, mass media and individuals, as well as to energy of many devoted friends and voluntary collaborators. There is no doubt that this new section will be in the future a valuable source of historical information.

SUBSIDIES

During the early part of 1980 the Institute successfully complied with the terms and conditions of the "Challenge Grant", received in the fall of 1978 from the National Endowment for the Humanities in the amount of \$40,000.

The Institute received also a grant from the Alfred Jurzykowski Foundation in New York in the amount of \$5,000 for the general purposes. This grant has been used in full for the educational-historical publications of the Institute.

Another subsidy, received by the Institute in the Summer of 1979, thanks to the intermediary of prof. Eugene Kleban, from the Rockefeller Foundation in New York, in the amount of \$22,000, for the development of the archives dealing with the history of the Polish-American ethnic group in the United States, for a period of one year, has been extended for another year.

Also, thanks to the cooperation of prof. Eugene Kleban, the Institute submitted to the National Endowment for the Humanities a well documented application for a subsidy for microfilming of some valuable archives of the Polish historical and educational institutions in London, England.

PUBLICATIONS

As already stated before, the prime position in the area of publishing activities of the Institute was the work connected with the publication of the new book written by prof. Waław Jędrzejewicz, on the subject of the biography of Józef Piłsudski. Two separate editions of this book are being contemplated, one in English and one in Polish, both to appear probably in the course of the year 1981.

Another publishing achievement of the Institute was the appearance in print, in January 1980, of the XIII-th Volume of the periodical NIEPODLEGŁOŚĆ (INDEPENDENCE), an official organ of both Piłsudski Institutes in London and New York. It included some unpublished letters of Józef Piłsudski and important recollections, memoirs and essays by president Ignacy Mościcki, general Kazimierz Sosnkowski, Leon Orłowski, Waław Jędrzejewicz, Janusz Rakowski and others.

At the very beginning of the current year the Institute published the subsequent Volume XIV-th of NIEPODLEGŁOŚĆ. This volume, prepared during the year 1980, again includes some further unpublished letters of Piłsudski, Mościcki and Sosnkowski memoirs, as well as important articles, essays and book reviews by Kay Lundgreen-Nielsen, Ludwik Teclaff, Władysław Michniewicz, Stanisław Biegański, Kazimierz Glabisz and many others.

Additionally, the Institute contributed financially or by providing access do documentary material, lending photographs, etc., to many authors of scholarly works, articles, essays, etc.

* * *

In the course of the year 1980 the Board of Directors of the Institute held four meetings, including the annual meeting on March 18, 1980. At that annual meeting the Board elected unanimously a new Executive Committee composed of the same persons as during the previous year, and elected two new Board members - prof. Jerzy Krzywicki from Conn. and Ludwik Seidenman from New York.

As of January 1, 1981, the membership list of the Institute included 599 persons and organizations, divided as follows: four honorary members, 9 life members, 23 sustaining members, 16 members-correspondents and 547 regular members. This list does not include 23 Honorary Sponsors of the Institute.

In compliance with the provisions of the By-Laws, the Executive Committee of the Institute operated on the principle of "continuous session", meeting approximately once a week to resolve the current affairs of the Institute.

The president of the Institute, Tadeusz Pawłowicz, continued to supervise the general conduct of its activities, assisted in particular operational areas by professor Waław Jędrzejewicz, by the vice-presidents Michael Budny and dr. Anna Mars, by the treasurer Wiesław Domaniewski and by the secretary, Stanisław Jordanowski. Financial and bookkeeping matters remained in the hands of the treasurer Domaniewski. Scholarly works and archives were the responsibility of dr. Anna Mars, assisted by dr. Magdalena Kapuścińska and, periodically, by Wanda Jaekel. Administrative, public relations, personnel and office matters were under the control of director Michael Budny. The secretary Stanisław Jordanowski assisted with legal advice and was in charge of the minutes of the Board of Directors meetings. Irena Wandycz continued to be in charge of the library, assisted by Jan Weiss. The philatelic and photographic collections continued to be the responsibility of Jerzy Kucharski. Zarema Bau continued to be in charge of the secretariate, substituted during the Summer by dr. Kapuścińska.

It is impossible to enumerate all of so many who voluntarily assisted in the workings of the Institute in 1980. Among those who devoted their talents and time with exceptional zeal, the following should be mentioned: Zofia Jordanowska, Klara Karpińska, Edward Kleszczyński, Jan Kowalski, Jadwiga Pułaska, dr. Walentyna Rudzka and Irena Wandycz. To them and to all others the most gracious thanks and sincere appreciation are due.

* * *

The library and the office of the Institute are open Monday through Friday between 10 AM and 3 PM. Photostatic copies of documents may be made on premises upon nominal fee in accordance with existing regulations. Microfilm readers are also available upon request. A catalogue of books for sale, a short outline of the Institute's history and copies of this Bulletin are available, free of charge, upon written or telephone request. Interested persons may obtain, also free of charge, copies of the Guide to the Collections of the Institute.

NOWOŚĆ!

NOWOŚĆ!

NOWY TOM "NIEPODLEGŁOŚCI"

Ukazał się w druku nowy, kolejny XIV-ty tom "NIEPODLEGŁOŚCI", wspólnego wydawnictwa Instytutów Piłsudskiego w Londynie i Nowym Jorku. Tom ten zawiera 8 dalszych nie znanych dotychczas listów J. Piłsudskiego (od Nr. 34 do 41), zakończenie autobiografii prezydenta Ignacego Mościckiego, dalszy ciąg pamiętników o Kampanii Wrześniowej 1939 roku gen. Kazimierza Sosnkowskiego, niezmiernie ciekawe rozprawy prof. Kay Lungreen-Nielsen'a z Uniwersytetu Odense (Dania) p.t. "WIELKIE MOCARSTWA A POLSKA, 1918-1919", prof. Ludwika Teclaffa p.t. "ODZYSKANIE NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI W ŚWIETLE PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO", jak również rewelacyjne wspomnienie płk. Władysława Michniewicza na temat sowieckiej afery szpiegowskiej "TRUST" w latach 1921-1927. Tom uzupełnia szereg recenzji, sprawozdania z działalności Instytutów w Londynie i Nowym Jorku oraz streszczenie angielskie zawartości.

Powyższy tom zawiera 270 stron, stanowiąc niezwykle cenne źródło informacji dla osób i instytucji, zajmujących się najnowszą historią Polski. Cena \$ 13.00 (z przesyłką). Czeki prosimy wystawiać na PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA. W razie zamówienia w Instytucie Londyńskim, należy przekazać równowartość w walucie angielskiej.

GUIDE TO THE COLLECTIONS

OF THE PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

by

TADEUSZ ŚWIĘTOCHOWSKI

Szczegółowy informator o zbiorach Instytutu w języku angielskim, do otrzymania bezpłatnie po pisemnym lub telefonicznym zgłoszeniu do Sekretariatu Instytutu.

Tel. (212) 683 - 4342.

Broszura, 35 stron.

BITTER GLORY

POLAND AND ITS FATE, 1918-1939

by Richard M. Watt

Jest to znakomicie i pasjonująco napisana oraz luksusowo wydana historia dwudziestolecia niepodległej Polski, widziana oczami życzliwego lecz bezstronnego amerykańskiego obserwatora. Autor nie jest zawodowym pisarzem, publicystą czy politykiem. Jest przemysłowcem, piszącym książki historyczne jako dodatkowe zajęcie.

Książka ta jest poważną pozycją w historiografii polskiej w języku angielskim. Stanowi doskonały prezent dla każdego, interesującego się niedawną historią Polski, zwłaszcza dla młodego pokolenia Amerykanów polskiego pochodzenia.

Wyd. Simon & Schuster, Nowy Jork. 511 stron. 65 fotografii. Mapy.

Ograniczona ilość egzemplarzy do nabycia w Instytucie. Cena \$19,95 wraz z przesyłką. Czeki prosimy wystawiać na : PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA.

KAY LUNDGREEN-NIELSEN
THE POLISH PROBLEM AT THE PARIS PEACE CONFERENCE
A Study of the Policies of the Great Powers and the Poles, 1918-1919
Tłumaczył z duńskiego Alison Borch-Johansen.

Znakomita, szczegółowo udokumentowana praca duńskiego profesora
Uniwersytetu w Odense (Dania)

Wydanie Odense University Press: 1979

Cena \$24.00

Do nabycia w Instytucie Piłsudskiego w Nowym Jorku

Załączam czek na \$ ..... jako składkę członkowską lub ofiarę
Osoby pragnące zapisać się na członka zwyczajnego Instytutu proszone są
o wypełnienie deklaracji jak niżej:

Niniejszym zgłaszam chęć zapisania się na członka rzeczywistego Instytutu Józefa Piłsudskiego
w Ameryce. Jednocześnie załączam czek (money order) na sumę \$12.00 tytułem rocznej składki
członkowskiej (Organizacja \$25.00, Studenci \$6.00)

imię i Nazwisko (czytelnie) .....

Dokładny adres .....
(ulica)

.....
(miejscowość) (stan) (Zip code)

.....
(data) (podpis)

Czek lub Money Order należy wystawiać na: PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

I enclose a check for \$ ..... as membership fee or donation

Persons wishing to apply for regular membership of the Institute are
requested to fill up the following declaration:

I hereby apply for regular membership of the Jozef Pilsudski Institute of America. I enclose a check
(money order) in the amount of \$12.00 as my annual membership fee (Organization \$25.00,
Students \$6.00).

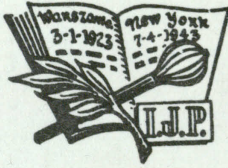
Name and Surname (legibly) .....

Exact address .....
(street)

.....
(city or town) (state) (Zip code)

.....
(date) (signature)

Please make check or money order payable to: PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Printed by *SIGMA PRESS*, 116 Mc Nutt Ave., Albany, N.Y. 12205